

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՑՈՒՂ

ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ
սովորող ուսանողների համար

ԻԶԵՎԱՆ–2010

ՆԱԽԱԲԱՆ

Միբեյի՝ ուսանողներ

Հիմնադրման օրվանից ի վեր Երևանի պետական համալսարանի գործունեության ուղեգիծը եղել ու մնում է համալսարանական կրթության բովանդակության և ուսման բարձր որակի ապահովումը: Այսօր ԵՊՀ-ն համազգային և տարածաշրջանային դերակատարությամբ կրթական և գիտամշակութային ինքնավար հաստատություն է, որի հիմնական առաքելությունը գիտելիքի ստեղծումը, զարգացումը և փոխանցումն է: Գլոբալացման արդի ժամանակաշրջանում քաղաքակրթության մարտահրավերները պահանջում են միջազգային չափանիշներին համապատասխան մասնագիտական պատրաստվածություն՝ կրթության որակի և բովանդակության անընդհատ կատարելագործում, բարձրագույն կրթության միջազգային չափանիշներին դրանց համապատասխանեցում:

ԵՊՀ-ում 2007/08 ուստարվանից բոլոր մասնագիտությունների գծով մագիստրոսական ծրագրերը, իսկ 2008/09 ուստարվանից նաև բակալավրի ծրագրերն իրականացվում են կրեդիտային համակարգով: Ուսուցման նոր համակարգին անցնելը բխում է Բոլոնիայի գործընթացի պահանջներից և նպատակ ունի աստիճանական անցում կատարելու ուսման կազմակերպման ուսանողամետ համակարգին, որտեղ ուսման գործընթացի կենտրոնում ուսանողն է՝ իր անհատական կրթական կարիքներով, նախասիրություններով և ունակություններով, ապահովելով ուսումնառության ձկուն ձևերի և անհատական կրթական հետազոտի իրականացման լայն հնարավորություն:

Կրեդիտային համակարգի ներդրմամբ զգալիորեն բարելավվել է ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքը և աշխատածավալը, հիմնավորված կերպով թեթևացվել լսարանային բեռնվածությունը, կրճատվել դասավանդվող առարկաների քանակը՝ իրատեսական նախադրյալներ ստեղծելով ձեր ինքնուրույն ուսումնական աշխատանքի հնարավորությունները մեծացնելու, ուսումնական ծրագրերը լավագույնս յուրացնելու և դրանցով սահմանված կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար:

Համալսարանում ներդրված կրեդիտային համակարգն ամբողջությամբ համատեղելի է Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման եվրոպական համակարգի (ECTS) հետ, ինչը նորաստեղծ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ձեր ակադեմիական շարժունության (ուսանողական փոխանակումներ, ուսումնառության ժամանակահատվածներ օտարերկրյա բուհերում, կրթության շարունակում ավելի բարձր աստիճանում և այլն) ընդլայնման և որակավորումների ճանաչման դյուրացման գրավականն է: Իսկ դա կընդլայնի ձեր ապագա կարիերայի և

մասնագիտական աշխատուժի գլոբալ շուկայում աշխատանք գտնելու հնարավորությունները:

Կրեդիտային համակարգի ներդրումը համալսարանում մեկնարկած լայնամասշտաբ կրթական բարեփոխումների սկիզբն է միայն, բարեփոխումներ, որոնք պայմանավորված են ոչ միայն Բոլոնիայի գործընթացի պահանջների ձևական կատարմամբ, այլև համալսարանում ծրագրային բարձր չափորոշիչների պահպանման և ուսման որակի բարձրացման նպատակադրությամբ, ինչի հիմնական չափանիշը մեր շրջանավարտների մասնագիտական աշխատանքով ապահովվածությունն է: Համալսարանը տարեցտարի խորացնելու և ընդլայնելու է կրեդիտային համակարգի գործառնությունները՝ ձեռք համար կրթական ընտրության առավել ընդլայնված հնարավորություններ ապահովելու նպատակով:

Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ներկա ուղեցույցը պարունակում է ձեռք համար օգտակար տեղեկատվություն կրեդիտային համակարգի հիմնադրությունների, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և գիտելիքների ստուգման ու գնահատման նոր կարգի, ձեռք առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքի, բովանդակության և աշխատաձևավորման, ծրագրի բաղկացուցիչ դասընթացների և դրանցով նախանշված կրթական արդյունքների վերաբերյալ:

Հաջողություն և ամենայն բարիք եմ մաղթում ձեզ:

ՌԵԿՏՈՐ՝

Ա. ՄԻՄՈՆՅԱՆ

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՑԹՆԵՐ

- 1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Երևանի պետական համալսարանում բակալավրի և մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրերի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:
- 1.2. Կարգը ներառում է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:
- 1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. ԿՐԵԴԻՏԱՑԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում:

1. **Կարողությունը** գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:
2. **Կրթական արդյունքն** այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը զուգակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:
3. **Կրթական (ուսումնական) մոդուլը** ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:
4. **ECTS կրեդիտը** դասընթացն (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:
5. **ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.**

¹ Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
 - կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
 - կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված էլքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,
 - ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
 - կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),
 - կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:
- 6. *Կրեդիտային համակարգը*** ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:
- 7. *Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը*** միասնական համակարգակալ կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:
- 8. *ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.***
- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
 - կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,
 - կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասըն-

թացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները երկուսն են՝

ա) կրեդիտների փոխանցում.

այս գործառնությամբ ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեդիտների կուտակում.

այս գործառնության իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ²:

Նշված գործառնությունները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

2.2.2. Կրեդիտների փոխանցման գործառնության հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

2.2.3. Կրեդիտների կուտակման գործառնության հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,

² Այս գործառնության ներդրումը ԵՊՀ- ում նախատեսվում է իրականացնել 2010/11 ուստարվանից:

– ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

ԵՊՀ Բակալավրի պատրաստման կրթական ծրագրերում կրեդիտային համակարգի գործառնությունները ներդրվում են մասնակիորեն, իսկ ամբողջական կիրարկումը նախատեսվում է 2010/11 ուստարվանից:

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

1. ԵՊՀ-ում Բակալավրի կրթական աստիճաններում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:
2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Ըստ այդմ, կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների տևողությունը սահմանվում է 16 շաբաթ, բացառությամբ Բակալավրի կրթական ծրագրի 8-րդ կիսամյակի, որի տևողությունը 8 շաբաթ է:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 ակադեմիական կրեդիտի:
5. Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը կազմում է 24-30 ժամ³:
6. Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:
7. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:
8. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը 240 կրեդիտ է, իսկ մագիստրոսի ծրագրինը՝ 120 կրեդիտ:

3. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԸ ԵՎ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԸ

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:

³ Առանց ֆիզդաստիարակության պարապմունքների:

3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝

ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,

բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

4. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՀԱՏԿԱՑՈՒՄԸ

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատաժամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:

2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը, ինչպես արդեն նշվել է⁴, կախված է նաև պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն:

3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որպեսզի դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին:

4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

5.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ուսանողը պետք է ծրագրի կատարման արդյունքում հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)⁵ պետք է կազմի առնվազն 9,00:

2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորումն (ամփոփիչ քննություն, ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 9,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առա-

⁴ Տե՛ս, մասնավորապես, դասընթացների կրեդիտատարության հաշվարկի սխեմաները 2007 թ. ԵՊՀ «Կրեդիտային համակարգով բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը» փաստաթղթում:

⁵ ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

ջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:

3. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 36 կրեդիտ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում՝ 4 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 10 կրեդիտ՝ մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից (ներառյալ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 20 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորման ձևերից:
4. Մնացած առնվազն 174 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

6. ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

6.1. Համակարգի հիմնադրությունները

1. ԵՊՀ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը՝ գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարրեր բաղադրիչները:

2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.

ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,

բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ),

գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում,

դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունաբար գնահատականի ձևավորում:

3. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ՝ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

ա) *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,*

բ) *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ:*

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Բակլավրի կրթական ծրագիր

Բակլավրի կրթական ծրագրում յուրաքանչյուր կիսամյակային քննաշրջանում կարող է ներառվել եզրափակիչ գնահատումով առավելագույնը 4 մասնագիտական դասընթաց, բացառությամբ առաջին կիսամյակի, որտեղ այդ դասընթացների քանակը սահմանափակվում է 3-ով:

1. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացը* քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն: Ընթացիկ քննությունները պարտադիր կերպով անց են կացվում գրավոր, իսկ եզրափակիչ քննության ձևը՝ դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի ղեկանը:

2. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունաբար (կիսամյակային) գնահատականը /միավորը (Պարզ.) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 4 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության Գ_{մաս.} միավորը որոշվում է *աղյուսակ 1-ում* բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան.

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը(%)	Հատկացվող միավորը
91-100	4
81-90	3
71-80	2
61-70	1
≤60	0

Օրինակ 1. Եթե 32 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 15 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$\left(1 - \frac{15}{32}\right) \times 100\% = (1 - 0,47) \times 100\% = 53\%: \text{ Համաձայն աղյուսակի՝ } \Phi_{մաս.} = 0$$

միավոր:

Օրինակ 2. Եթե 64 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 12 ժամ անհարգելի և 4 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա

$$\text{դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝ } \left(1 - \frac{12}{64 - 4}\right) \times 100\% = (1 -$$

$$0,2) \times 100\% = 80\%: \text{ Համաձայն աղյուսակի՝ } \Phi_{մաս.} = 2 \text{ միավոր:}$$

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների արդյունքներից ($\Sigma \Phi_{ընթ.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,

գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($\Phi_{եզր.}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 8 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը /միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$\Phi_{արդ.} = \Phi_{մաս.} + \Sigma \Phi_{ընթ.} + \Phi_{եզր.} :$$

Ըստ այդմ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով)՝

Աղյուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	$\Phi_{մաս.}$	$\Phi_{ընթ.1}$	$\Phi_{ընթ.2}$	$\Phi_{եզր.}$	$\Phi_{արդ.}$
Միավորը	4	4	4	8	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 3 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 3 և 4 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 6 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $\Phi_{արդ.} = 3 + 3 + 4 + 6 = 16$:

3. Լաբորատոր աշխատանքի ձևեր ունեցող եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի ընթացիկ քննությանը ուսանողի մասնակցությունը թույլատրվում է նախորդող ժամանակահատվածում նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների առնվազն 60% կատարողականի (փորձերի

⁶ Ընթացիկ քննության մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0,5 է:

կատարում և հանձնում) դեպքում: Հակառակ պարագայում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել ընթացիկ քննությանը, իսկ քննական ամփոփագրում նրա անվան դիմաց դրվում է «0» միավոր:

4. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացը* գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 4 ընթացիկ ստուգումների (գնահատումների) արդյունքներով: Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում հարցումների, գրավոր /ստուգողական աշխատանքների, անհատական առաջադրանքների (ռեֆերատ, էսսե և այլն) և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն ընտրում է դասընթացը կազմակերպող ամբիոնը:

5. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը /միավորը (Գարդ.) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Գ_{մաս.}, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 4 միավոր: Մասնակցության աստիճանը գնահատվում է համաձայն *աղյուսակ 1*-ում բերված սանդղակի,

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ ստուգումների արդյունքներից (ΣՄ_{ընթ.}), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը /միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գ_{արդ.} = Գ_{մաս.} + \Sigma Գ_{ընթ.} :$$

Ըստ այդմ, *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացն* ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁷).

Աղյուսակ 3.

Գնահատման բաղադրամասը	Գ _{մաս.}	Մ _{ընթ1}	Մ _{ընթ2}	Գ _{արդ.}
Միավորը	4	8	8	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 5 և 7 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ Գ_{արդ.} = 2 + 5 + 7 = 14 :

6. Գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակները կիրառվում են միայն *մասնագիտական կրթամասի* բաղկացուցիչ դասընթացների (ուսումնական մո-

⁷ Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլն առնվազն 0,5 է:

դուլների) գնահատման համար: *Հումանիտար ու սոցիալ-տնտեսագիտական և մաթեմատիկական ու բնագիտական կրթամասերի* բաղկացուցիչ դասընթացների գնահատումն իրականացվում է ավանդական եղանակով (ստուգարք կամ 20 միավորանոց սանդղակով գնահատվող հանրագումարային քննություն): Պրակտիկաները գնահատվում են ստուգարքի ձևով:

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):

2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում են ֆակուլտետները, և հաստատվում են ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնամեթոդական բաժին:

3. Ընթացիկ քննություններն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ քննությունների օրը ուսանողն ազատվում է դասերից:

4. Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ ստուգումն անց է կացնում տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսը՝ առարկայի՝ դասացուցակով հատկացված ժամերին (ուսանողը չի ազատվում դասերից):

5. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշրջաններում՝ 17÷20-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 9÷10-րդ շաբաթներում):

6. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը քննական ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է դեկանատ:

7. Քննության գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն գանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև նաև ֆակուլտետի դեկանին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. ԵՊՀ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Գնահատման արդյունարար միավորը	Գնահատականը
18-20	«Գերազանց»
13-17	«Լավ»
8-12	«Բավարար»
0-7	«Անբավարար»
0	«Չներկայացած»
-	«Ստուգված» /«Չստուգված»

Ուսանողի ստուգաբային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ 18 (գերազ.)):

2. Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «Չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին *վարկանիշային միավորներ*⁸ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի *միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ)* վրա:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԵՊՀ ֆակուլտետները և ԵՊՀ ԻՄ յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*⁹, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:

2. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները¹⁰՝

⁸ Վարկանիշային միավորի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

⁹ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակները բաղալարի կրթական ծրագրերի համար կցված են սույն կարգին (հավելվածներ 1 և 2):

¹⁰ Տե՛ս ակադեմիական տեղեկագրին կից օրինակը:

- գումարային կրեդիտների քանակը,
- գնահատված կրեդիտների քանակը,
- վարկանիշային միավորները,
- միջին որակական գնահատականը:

4. Գումարային կրեդիտը (Կ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:

5. Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ) գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

$$\text{ԳԿ} = \sum \text{Կրեդիտ}_i :$$

6. Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$\text{ՎՄ} = \sum \text{Կրեդիտ}_i \times \text{Գ}_i ,$$

որտեղ Գ_{արդյ}-ը տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5, 4 և 6 կրեդիտանոց դասընթացներից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12, 16 և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝

$$\text{ՎՄ} = 5 \times 12 + 4 \times 16 + 6 \times 19 = 238 \text{՝ } 300 \text{ հնարավորից} (5 \times 20 + 4 \times 20 + 6 \times 20):$$

7. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ).

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{\text{ՎՄ}}{\text{ԳԿ}} :$$

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{238}{15} = 15.87 \text{՝ } 20 \text{ հնարավորից:}$$

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունարար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1. Հստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա:

2. Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե՝

ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով),

բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների¹¹ կրեդիտները:

3. Ուսանողը համարվում է *փորձաշրջանի կարգավիճակում*, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը, և ռեկտորատի կողմից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին):

4. Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:

5. Բակալավրի կրթական ծրագրի համար փորձաշրջանի տևողությունը համընկնում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանի հետ:

6. Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից: Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտ բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ:

7. Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներքուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով, իսկ միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողներինը՝ վարկանիշային միավորներով:

7. ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀԱՆՁՆՈՒՄԸ ԵՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԿՆՈՒՄԸ

1. Դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանը որոշելիս հաշվի չեն առնվում հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքում բաց թողնված դասաժամերը, եթե այն հավաստող սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքը կամ դիմումը ներկայացվում է հաճախումները վերսկսելուց հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2. Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում դեկանատում գրանցված սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքի կամ դիմումի առկայության դեպքում:

3. Ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների կամ ստուգումների արդյունքների վերահանձնում, այդ թվում նաև ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում, չի թույլատրվում:

4. Հարգելի պատճառով ընթացիկ քննությանը կամ ստուգմանը չներկայացած ուսանողը կարող է այն հանձնել մինչև հաջորդ ընթացիկ քննությունը/ստուգումն ընկած ժամանակահատվածում (համապատասխանաբար, 2-րդ ընթացիկ քննությունը՝ մինչև եզրափակիչ քննությունը, իսկ 2-րդ ընթացիկ ստուգումը՝ մինչև

¹¹ Տե՛ս 'ս դասընթացների ա) խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ:

քննաշրջանի սկիզբը)՝ նախապես այն համաձայնեցնելով դեկանատի և պարապող դասախոսի հետ:

5. Հարգելի պատճառներով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանում կարող է վերահանձնել այն:

6. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի ամբողջ դասընթացը, սակայն նրա արդյունարար միավորը չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար միավորը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 1 + 2 = 5$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է դասընթացը (2 ընթացիկ ստուգումներով գնահատվող ուսումնական նյութը) ամբողջությամբ, սակայն նրա արդյունարար միավորն այս դեպքում չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը՝ $Q_{արդ.} \leq 8$:

7. Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 8 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 1 + 2 + 2 = 7$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 8 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունարար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարբերությամբ: Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության 2 միավորը լուծարքում բարձրացվել է մինչև 5, ապա՝ $Q_{արդ.} = 7 + (5-2) = 10$:

8. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

9. Կրեդիտների կուտակման գործառնություն շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ

1. Համալսարանը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է ԵՊՀ դասընթացների տեղեկագիրք (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:

2. Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է համալսարանում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.

ա) ընդհանուր տեղեկություն Համալսարանի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներբուհական հիմնական կանոնները (հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ճանաչման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,

բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.

– ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

– առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն,

գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.

– նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի զեղչման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական /լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն:

9. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄԸ

9.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Ուսանողի կողմից բակալավրի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի կատարումով և պաշտպանությամբ և ծրագրի ավարտից հետո կազմակերպվող մասնագիտական ամ-

փոփոխիչ քննությամբ, որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:

2. Ավարտական աշխատանքի թեման և ղեկավարը ընտրվում և հաստատվում են ավարտական ուստարվա առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում, իսկ աշխատանքը կատարվում է ավարտական ուստարվա ընթացքում:

3. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում է ուսումնառության վերջին 4 շաբաթը, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

ա) աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) քննարկմանը: Աշխատանքի հետ ներկայացվում է ղեկավարի կարծիքը, որը ներառում է կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն:

բ) ավարտական աշխատանքի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում՝ աշխատանքի հեղինակի մասնակցությամբ: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում բակլավիթի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և այն ներկայացնել լրացուցիչ քննարկման: Դրական եզրակացության դեպքում մասնագիտացնող ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության:

գ) մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) կողմից աշխատանքը գրախոսության ուղարկելու կազմակերպում:

դ) ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և բակլավիթի աստիճանի շնորհում:

4. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունը և մասնագիտական ամփոփիչ քննության անցկացումն իրականացվում են համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:

5. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և մասնագիտական ամփոփիչ քննության գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 4-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

6. Ավարտական աշխատանքի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 5.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Ներկայացման որակը	6
2	Ձևակերպման որակը	6
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6
4	Արդիականությունը/նորույթը	2
	Ընդամենը՝	20

7. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից ավարտական աշխատանքի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս հավելված 2):

10. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ

1. Այլ բուհերից ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:

2. Այլ կրթական ծրագրից ԵՊՀ կրթական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են, կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:

3. Այլ բուհում ԵՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԵՊՀ-ի և ընդունող բուհի միջև:

4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ԵՊՀ-ն նշանակում է *ECTS-ի բուհական համակարգող*, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները կանոնակարգվում են առանձին կարգով:

11. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒՆԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:

2. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատուների թիվը սահմանում է ֆակուլտետը՝ ելնելով տարբեր կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ֆակուլտետի դասախոսական ներուժի համադրումից:

3. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:

4. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ, օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

12. ՈւՍԱՆՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսանողը պարտավոր է՝

- ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խըստորեն հետևել դրա պահանջներին,
- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:

2. Ուսանողն իրավունք ունի՝

- ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Համալսարանի կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
- միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
- փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
- ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԵՊՀ-ում՝ համաձայն գործող կարգի,
- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
- բակալավրի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

13. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվում 2010/11 ուստարվանից՝ ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրերում ընդգրկված 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կուրսերի ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Հավելված 1.

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»

1-ին կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2008 թ.

Թվակիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
140 1/ՅՕ1	Հայրց լեզու և գրականություն-1	2	Ստ.	-
170X/ՅՕ1	Ռուսաց լեզու-1	4	Ստ.	-
160X/ՅՕ1	Օտար լեզու-1	4	Ստ.	-
1106/ՅՕ1	Հայրց պատմության հիմնահարցեր-1	2	Ստ.	-
XXOX/ՅՕ1	Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	Ստ.	-
0XOX/ՅՕ1	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2	Ստ.	-
0XOX/ՅՕ1	Եկոլոգիայի և քնապահպանության հիմունքներ	2	Ստ.	-
000 1/ՅՕ1	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXX/ՅXX	Դասընթաց-1	4	Լավ	17
XXX/ՅXX	Դասընթաց-2	4	Լավ	16
XXX/ՅXX	Դասընթաց-3	4	Լավ	16
Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ	
30	12	196	16.33	

Ընդհանրացված արդյունքները 2008 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
30	12	196	16.33

2-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվակիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
170X/ՅՕ2	Ռուսաց լեզու-2	4	Ստ.	-
160X/ՅՕ2	Օտար լեզու-2	4	Ստ.	-
000 1/ՅՕ1	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
140 1/ՅՕ2	Հայրց լեզու և գրականություն-2	2	Լավ	16
1106/ՅՕ2	Հայրց պատմության հիմնահարցեր-2	2	Գեր.	19
XXX/ՅXX	Դասընթաց-4	6	Բավ.	12
XXX/ՅXX	Դասընթաց-5	6	Լավ	16
XXX/ՅXX	Դասընթաց-6	6	Գեր.	20
Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ	
30	22	358	16.27	

Ընդհանրացված արդյունքները 2009 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
60	34	554	16.29

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱՎԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»
3-րդ կիսամյակ		

Աշնանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1107/ՅՕ1	Մշակութաբանություն	2	Ստ.	-
0001/ՅՕ1	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXՕX/ՅՕ3	Օտար լեզու-3	4	Գեր.	19
130X/ՅՕ1	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	Լավ	15
XXX/BXX	Դասընթաց-7	5	Բավ.	11
XXX/BXX	Դասընթաց-8	6	Բավ.	8
XXX/BXX	Դասընթաց-9	6	Գեր.	20
XXX/BXX	Դասընթաց-10	3	Գեր.	19
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		28	416	14.86

Ընդհանրացված արդյունքները 2009 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Անփոփոխ ՄՈԳ
90	62	970	15.65

4-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1901/ՅՕ1	Իրավագիտություն	2	Ստ.	-
0001/ՅՕ1	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-11	5	Բավ.	9
XXX/BXX	Դասընթաց-12	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-13	6	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-14	6	Գեր.	18
XXX/BXX	Դասընթաց-15	6	Գեր.	20
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		28	455	16.25

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Անփոփոխ ՄՈԳ
120	90	1425	15.83

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵԼԵԿԱԳԻՐ

Բալլավորի կրթական ծրագիր

Անձնական հասար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»

5-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
0002/B01	Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	Ստ.	-
0002/B02	Արտակ. իրավիճ. բնակչութ. առաջին րոմեզություն	2	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-16	5	Բավ.	10
XXX/BXX	Դասընթաց-17	5	Գեր.	20
XXX/BXX	Դասընթաց-18	5	Լավ	18
XXX/BXX	Դասընթաց-19	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-20	6	Գեր.	16
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		26	421	16,19

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
150	116	1846	15,91

6-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Պրակտիկա	4	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-21	5	Բավ.	11
XXX/BXX	Դասընթաց-22	5	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-23	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-24	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-25	4	Գեր.	19
XXX/BXX	Կուրսային աշխատանք-25	2	Գեր.	20
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		26	396	15,23

Ընդհանրացված արդյունքները 2011 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
180	142	2242	15,79

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Լինձնական իսմար	Ազգանուն անուն իայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»
7-րդ կիսամյակ		

Աշնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-26	4	Լավ	13
XXX/BXX	Դասընթաց-27	4	Լավ	14
XXX/BXX	Կուրսային աշխատանք-27	2	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-28	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-29	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-30	5	Գեր.	18
XXX/BXX	Դասընթաց-31	5	Գեր.	19
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		30	482	16.07

Ընդհանրացված արդյունքները 2011 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
210	172	2724	15.84

8-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2012 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-32	4	Լավ	15
XXX/BXX	Դասընթաց-33	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-34	5	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն	4	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ավարտական աշխատանք	12	Լավ	17
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		30	524	17.47

Ընդհանրացված արդյունքները 2012 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
240	202	3248	16,08

Ամփոփիչ արդյունքներ

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Արդյունաբար վարկանիշային միավորներ	Արդյունաբար ՄՈԳ
240	202	3248	16.08

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՎԵՐՋԸ

ԱՆՎԱԿԵՐ Է ԱՌԱՆՑ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՆԻՔԻ

Տեսուչ՝

Ֆակուլտետի դեկան՝

Պրոռեկտոր՝

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության

Գ Ն Ա Հ Ա Տ Մ Ա Ն Թ Ե Ր Թ Ի Կ

Ուսանող՝

Ազգանուն անուն հայրանուն _____

Մասնագիտություն, խումբ _____

Ավարտական աշխատանքի թեման _____

Ավարտական աշխատանքի

ղեկավար _____

(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոնը _____

Ավարտական աշխատանքի գնահատման արդյունքներն ըստ սահմանված որակական չափանիշների

Թիվ	Հանձնաժողովի անդամներ (ազգանուն, անուն)	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Մտորագրություն
		1	2	3	4	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
Գնահատման միջին միավորը						

Թիվ	Որակական չափանիշը	Գնահատման միավորի սահ- մանված չափա- քանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահա- տականը
1	Ներկայացման որակը	6			
2	Ձևակերպման որակը	6			
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6			
4	Արդիականությունը /նորույթը	2			

Գնահատականը ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	0...7	8...12	13...17	18...20
Գնահատականը	«անբավարար»	«բավարար»	«լավ»	«զերազանց»

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովն որոշում է՝

1) Բակալավրի որակավորման աստիճան (ղիպլում) շնորհելու վերաբերյալ

Շնորհել / Չշնորհել (յրացնել)

Հանձնաժողովի նախագահ _____
ստորագրություն

« » _____ 200__ թ.

II ԲԱԺԻՆ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

1. Ուսումնական ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Բակալավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է հինգ հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներ: Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը բերված է ստորև.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական պարտադիր	18 18	9 9
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական պարտադիր	0 0	1 1
Ընդհանուր մասնագիտական պարտադիր կամընտրական	186 180 6	63 60 3
Կրթական այլ մոդուլներ	36	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	78

Ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը ծրագրում ըստ ուսումնական տարիների սահմանափակված է հետևյալ չափաքանակներով.

1-ին տարի	2-րդ տարի	3-րդ տարի	4-րդ տարի
30 ժամ*	30 ժամ*	30 ժամ	30 ժամ

* Առանց ֆիզդաստիարակության ժամերի հաշվառման

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանված է 20-շաբաթյա տնողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցման, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանի համար: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատածավալը համապատասխանում է 240 կրեդիտի:

2. ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍ) կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և

կամընտրական: Դրանց առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

ՀՄՏ պարտադիր դասընթացներ

ՀՄՏ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ) ¹²	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	32(8/24/0/0)	1	ստուգարք
Հայ ժողովրդի պատմություն-1	2	32(24/0/8/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	2	32(0/32/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	32(8/24/0/0)	2	ստուգարք
Հայ ժողովրդի պատմություն-2	2	32(24/0/8/0)	2	հանրագ.
Ռուսաց լեզու-2	2	32(0/32/0/0)	2	ստուգարք
Փիլիսոփայություն	2	32(32/0/0/0)	3	հանրագ.
Անգլերեն լեզու-1	2	32(0/32/0/0)	3	ստուգարք
Ֆրանսերեն լեզու-1				
Անգլերեն լեզու-2	2	32(0/32/0/0)	4	ստուգարք
Ֆրանսերեն լեզու-2				
Ֆիզդաստիարակություն	-	64(0/64/0/0)	1,2	ստուգարք

2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԼՄԲ) կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների մեկ փաթեթ՝ պարտադիր:

ԼՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԼՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլը.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Քաղաքացիական պաշտպանություն	0	32(24/8/0/0)	5	ստուգարք

¹² Այսուհետ՝ դ - դասախոսություն, գ - գործնական, ս - սեմինար պարապմունք, Լ - լաբորատոր աշխատանք:

2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

ԵՊՀ ԻՄ կիրառական արվեստի ֆակուլտետը բակալավրի կրթական ծրագրով կազմակերպում է ուսուցում՝ «Կիրառական արվեստ» մասնագիտության գծով.

Կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) կրթամասը նպատակաուղղված է տվյալ մասնագիտությամբ պատրաստությունն իրականացնելու գործառույթի կատարմանը: Դրա բովանդակությունը, դասընթացների կազմը և դրանց կրեդիտատարությունը առանձին մասնագիտությունների համար բերված են ստորև.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Սոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Գծանկարչություն-1	5	96(0/96/0/0)	1	էզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-1	5	96(0/96/0/0)	1	էզր.գնահատ.
Կոմպոզիցիա-1	6	96(0/96/0/0)	1	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-1	6	64(0/64/0/0)	1	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-1	2	32(24/8/0/0)	1	առ.էզր.գնահ.
Աշխատանք նյութի վրա-2	4	64(0/64/0/0)	2	հանրագ.
Գծանկարչություն-2	5	96(0/96/0/0)	2	էզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-2	5	96(0/96/0/0)	2	էզր.գնահատ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-2	2	32(24/8/0/0)	2	առ.էզր.գնահ.
Կոնստրուկտավորում և տեխ. գծագր.	2	32(0/32/0/0)	2	էզր.գնահատ.
Կոմպոզիցիա-2	4	64(0/64/0/0)	2	հանրագ.
Գծանկարչություն-3	5	96(0/96/0/0)	3	էզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-3	5	96(0/96/0/0)	3	էզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-1	4	64(0/64/0/0)	3	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-3	5	64(0/64/0/0)	3	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-3	5	64(0/64/0/0)	3	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-3	2	32(24/8/0/0)	3	էզր.գնահատ.
Հնագույն և հին շրջանի արտասահմանյան արվեստի պատմություն	3	64(48/0/16/0)	4	էզր.գնահատ.
Գծանկարչություն-4	4	96(0/96/0/0)	4	էզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-4	3	64(0/64/0/0)	4	էզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-2	3	64(0/64/0/0)	4	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-4	6	64(0/64/0/0)	4	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-4	5	64(0/64/0/0)	4	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-4	2	32(24/8/0/0)	4	էզր.գնահատ.
Միջնադարի արտասահմանյան արվեստի պատմություն	2	32(24/0/8/0)	5	էզր.գնահատ.
Հին շրջանի և վաղ միջնադարի հայ արվեստի պատմություն	2	32(24/0/8/0)	5	էզր.գնահատ.

Գծանկարչություն-5	4	96(0/96/0/0)	5	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-5	4	64(0/64/0/0)	5	եզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-3	6	64(0/64/0/0)	5	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-5	4	64(0/64/0/0)	5	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-5	4	64(0/64/0/0)	5	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-5	2	32(24/8/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
XV–XIX դդ. արտասահման- յան արվեստի պատմություն	2	32(24/0/8/0)	6	եզր.գնահատ.
XII–XIX դդ. հայ արվեստի պատմություն	2	32(24/0/8/0)	6	եզր.գնահատ.
Գծանկարչություն-6	4	96(0/96/0/0)	6	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-6	4	64(0/64/0/0)	6	եզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-4	4	64(0/64/0/0)	6	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-6	4	64(0/64/0/0)	6	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-6	4	64(0/64/0/0)	6	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-6	2	32(24/8/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
XX դ. արտասահմանյան արվեստի պատմություն	2	32(32/0/0/0)	7	եզր.գնահատ.
XX դ. հայ արվեստի պատ- մություն	2	32(32/0/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Գծանկարչություն-7	5	96(0/96/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-7	3	64(0/64/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-5	4	64(0/64/0/0)	7	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-7	5	64(0/64/0/0)	7	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-7	5	64(0/64/0/0)	7	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-7	2	32(24/8/0/0)	7	առ.եզր.գնահ.
ԿԱՍՏՆՏՆԱՆ				
Բիռնիկա-1	2	32(8/24/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Շրիֆտ				
Գունատեսություն-1				
Ինֆորմատիկա				
Բիռնիկա-2	2	32(24/8/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Ինտերիեր, էքստերիեր-1				
Գունատեսություն-2				
Էկոլոգիա				
Պլաստիկ անատոմիա	2	32(8/24/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Հեռանկարչություն				
Ինտերիեր, էքստերիեր-2				

2.4. Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային ար-
ժեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ուսումնական (ճանաչողական) պրակ- տիկա	2	2	ստուգարք
Ուսումնական պրակտիկա	2	4	ստուգարք
Արտադրական պրակտիկա	2	6	ստուգարք
Պետական մասնագիտական քննություն	10	8	հանրագ.
Ավարտական աշխատանք	20	8	հանրագ.

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է կիրառական արվեստի ֆակուլտետում իրականացվող բակալավրի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված ելքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ–ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

2.1. Պարտադիր դասընթացներ

0302/B01. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի հնչյունական և բառային առանձնահատկությունները, ոճագիտական հիմնական հասկացությունները, նպաստել խոսքի թերությունների վերացմանը, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունական և բառային առանձնահատկությունները.
2. կտիրապետի իր մասնագիտական բառապաշարին, տերմինաբանությանը, կկարողանա գրական հայերենով շարադրել մտքերը, գործնականում կկիրառի լեզվաոճական հնարները.
3. ծանոթ կլինի հայ հեղինակների գեղարվեստական մի շարք հայտնի ստեղծագործություններին, կվերլուծի դրանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական համառոտ ակնարկ հայերենի զարգացման փուլերի մասին: Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում: **Թեմա 2՝** Հնչյունաբանություն. հայերենի հնչյունական համակարգը: **Թեմա 3՝** Շեշտ, վանկ, տողադարձ, հնչյունափոխություն: Հայերենի ուղղագրության սկզբունքները: **Թեմա 4՝** Բառագիտություն. բառերի ձևաիմաստային խմբերը: **Թեմա 5՝** Բառապաշար. դասակարգման սկզբունքները, մասնագիտական բառապաշար. տերմիններ: Հայերենի բառակազմական միջոցները: **Թեմա 6՝** Հայերենի գործառական ոճերը: **Թեմա 7՝** 5-րդ դարի հայ պատմագրությունը: **Թեմա 8՝** Հայ հին և միջնադարյան քնարերգությունը: Գրական երկերի վերլուծություն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելադրության դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման վրա:

0302/B02. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերը, ձևաբանական և շարահյուսական ոճագիտության հիմնական հասկացությունները, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա ճիշտ գործածել քերականական ձևերը, գործնականում կկիրառի ձևաբանական և շարահյուսական լեզվաոճական հնարները, կկարողանա վարել երկխոսություն և բանավեճ,
3. ծանոթ կլինի հայ հեղինակների գեղարվեստական մի շարք հայտնի ստեղծագործություններին, կվերլուծի դրանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ձևաբանություն. խոսքի մասերի դասակարգումը: **Թեմա 2՝** Ժամանակակից հայերենի թեքվող խոսքի մասերը: **Թեմա 3՝** Ժամանակակից հայերենի չթեքվող խոսքի մասերը: **Թեմա 4՝** Շարահյուսություն. կապակցման միջոցներ և եղանակներ: **Թեմա 5՝** Պարզ նախադասություն: **Թեմա 6՝** Բարդ նախադասություն. փոխակերպում և դերբայական դարձված: **Թեմա 7՝** Ուղղակի և անուղղակի խոսք: **Թեմա 8՝** Ժամանակակից հայերենի կետադրությունը: **Թեմա 9՝** Ձևաբանական և շարահյուսական ոճաբանություն: **Թեմա 10՝** Ճարտասանական հմտություններ. բանավեճի արվեստ. երկխոսության վարում և կառավարում: **Թեմա 11՝** Հայ նոր գրականության սկզբնավորումը: 19-20-րդ դդ. հայ գրականությունը: **Թեմա 12՝** Հայ նորագույն գրականություն: Գրական երկերի վերլուծություն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելադրության դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման վրա:

0304/B07. «ՌՈՒՄՍՅ ԼԵՁՈՒ»-1(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի տիրապետումը ռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,

2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսությունների,
4. կկարողանա վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հնչյունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 2՝** Բառագիտություն. պատկերացում բառիմաստի մասին, բառային միավորների հարաբերակցության ձևերը: **Թեմա 3՝** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները (բառ, ձևույթ), խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: **Թեմա 4՝** Շարահյուսություն. շարահյուսական միավորները (բառակապակցություն, պարզ նախադասություն), նախադասության գլխավոր անդամները, նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղըվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0304/B08. «ՈՌԻՍՍՑ ԼԵՁՈՒ»-2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները,
2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին.
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքներին,
4. կկարողանա վերարտադրել մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնել նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,
5. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառագիտություն. դարձվածներ և դարձվածների դասակարգումը: **Թեմա 2՝** Ձևաբանություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը: Բառակազմություն. բառի ձևաբանական կազմը: **Թեմա 3՝** Շարահյուսություն. միակազմ նախադասություն, միակազմ նախադասության դասակարգումը: Բարդ նախադասություն, բարդ նախադասության դասակարգումը: **Թեմա 4՝** Ուղղա-

գրություն. ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը. տվյալ մասնագիտության տերմինալին համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0304/B04. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -1(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկընդդեմ, կարգալ, խոսել, գրել):

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հարստ ալտիվ և ներգոր բառապաշար,
2. կիմանա անգլերենի քերականության հատուկ բարդություն ունեցող երևույթները,
3. կունենա անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտասանություն, ուղղախոսություն. անգլերենի հնչյունական համակարգի ընդհանուր բնութագիրը, հնչյունների և հնչույթների արտասանական առանձնահատկությունները, նախադասության հնչերանգը: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. հիմնական բառակազմական միջոցներ (ածանցում, բառաբարդում, փոխակարգում): **Թեմա 3՝** Քերականություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը, նախադասության շարադասությունը (ուղիղ և շրջուն): **Թեմա 4՝** Առաջարկվող թեմաներ. «Ընտանիք», «Ընտանեկան հարաբերություններ և ավանդույթներ», «Իմ հետաքրքրությունները», «Ճանապարհորդություն», «Երազանքներ», «Իմ ապագա մասնագիտությունը», «Շրջակա միջավայրը և նրա պահպանումը», «Հանրամշակութային երևույթներ» և այլն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B01. «ՖԻՆԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -1(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է թարմացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները.
2. կկարողանա ճիշտ հնչերանգով ձևակերպել հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները՝ դադար, շեշտ, հիմնական հնչերանգ, մեղեդային եզրափակում, տեմպ.
3. կիմանա ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծել բառը և նախադասությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. **Թեմա 2՝** Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: **Թեմա 3՝** Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: **Թեմա 4՝** Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: **Թեմա 5՝** Քանակական և դասական թվական: Քանակական թվականի գործածությունը: **Թեմա 6՝** Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտոված դերանուններ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0304/B05. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով ընդհանուր մասնագիտական բառապաշարին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա համակարգել նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութը՝ հիմնվելով հաղորդակցական սկզբունքի վրա,

2. կունենա անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ,
3. կկարողանա ընկալել ունկնդրված /կարդացած նյութի հիմնական բովանդակությունը, տարանջատել հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից/,
4. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինաբանական համակարգին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ուղղախոսություն, ուղղագրություն. անգլերենի արտասանական առանձնահատկությունները, տարբեր տիպի նախադասությունների հնչերանգն ու խոսքի առոգանությունը, ուղղագրական հիմնական կանոնները: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. վերարտադրողական և ընկալողական բառապաշարի ընդլայնում: **Թեմա 3՝** Քերականություն. նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութի (անվանական և բայական կարգերի) համակարգում հաղորդակցական սկզբունքի հիման վրա: **Թեմա 4՝** Հանրամշակութային գիտելիքներ անգլախոս երկրների մշակույթի և լեզվակիր ժողովուրդների հասարակական կյանքի մասին: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական լեզվի տերմինաբանական համակարգ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B02. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ» -2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերենի հնչյունները, ճիշտ արտասանությամբ ձևակերպել նախադասությունը,
2. կկարողանա լսելով հասկանալ և վերաշարադրել տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),
3. կկարողանա գրույց վարել անցած թեմաներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյական անուն, միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Les funeraillles, les entrailles. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը (des cour- fleurs, des casse-croute և այլն): **Թեմա 2՝** Ածականի իմաստի փոփոխությունը կախված նրա դիրքից՝ un homme grand-un grand homme. Անորոշ դերանվանական ածականներ: **Թեմա 3՝** Հարաբերական դերանուններ, դրանց

ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ՝ qui, que, dont, ou, le quel և այլն (դասակարգում): **Թեմա 4՝** Պայմանական եղանակ, կազմությունը և գործածությունը համադաս և ստորադասական նախադասություններում: Ըղձական եղանակ: Սահմանական եղանակը ուրիշի ուղղակի խոսքում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0301/B54. «ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված մարդուն և մասնագետին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի մասին փիլիսոփայական հայեցակարգերի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իռացիոնալի սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը,
3. կկարողանա վերլուծել և ամբողջական պատկերացում կազմել արդի քաղաքակրթական, քաղաքական-մշակութային և մարդաբանական պատկերացումների, տեխնածին քաղաքակրթության գլոբալ հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փիլիսոփայության առարկան: **Թեմա 2՝** Կեցություն և մատերիա: **Թեմա 3՝** Դիալեկտիկա: **Թեմա 4՝** Բնություն: **Թեմա 5՝** Մարդ և պրակտիկա: **Թեմա 6՝** Գիտակցություն և ճանաչողություն: **Թեմա 7՝** Գիտություն: **Թեմա 8՝** Հասարակություն: **Թեմա 9՝** Մշակույթ: Անձ: Ապագա:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց:

0301/B55. «ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի առաջին մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին ծանոթացնել հայոց պատմության հին շրջանի և միջնադարի պատմությանը, Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրությանը և սեր առաջացնել մեր ժողովրդի բազմադարյան պատմության և նրա հերոսական անցյալի նկատմամբ՝ շեշտը դնելով հայոց պետականության պատմության ըստ ամենայնի լուսաբանման վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը,

1. ծանոթ կլինի հայոց հին ու միջնադարյան պատմությանը,
2. կկարողանա քննադատական վերաբերմունք հանդես բերել հայոց պատմության հին ու միջին շրջանի կարևորագույն իրադարձություններին,
3. յուրացրած կլինի հայոց պետականությունների պատմությունը:

Բովանդակությունը.

Ներածություն. Հայկական բնաշխարհը: Վարչական բաժանումները: **Թեմա 1՝** Հայաստանը հնագույն շրջանում: **Թեմա 2՝** Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը (Ք.ա. IX-VI դդ.): Համահայկական պետության ստեղծումը (Երվանդունիների թագավորությունը): Մեծ Հայքի պետության վերելքը (Արտաշեսյանների թագավորությունը): Արշակունիների թագավորությունը (I-V դդ.): **Թեմա 3՝** Հայաստանը վաղ միջնադարում: **Թեմա 4՝** Հայաստանը զարգացած միջնադարում: **Թեմա 5՝** Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0301/B56. «ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի երկրորդ մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին մատուցել հայոց պատմության նոր և նորագույն շրջանը: Դասավանդման ընթացքում շեշտը դրվում է ազգային-ազատագրական շարժումների և Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ Հանրապետությունների պատմության վերլուծության վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայ ժողովրդի նոր և նորագույն պատմությանը,
2. կկարողանա վերլուծել հայ ազգային-ազատագրական շարժման կարևորագույն իրադարձությունները, Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ Հանրապետությունների պատմությանը և դասեր քաղել անցյալի սխալներից,

3. կկարողանա գիտելիքները լայնորեն օգտագործել իր աշխատանքային, հատկապես կրթական գործընթացներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ ազատագրական շարժումները 17-18-րդ դդ.: Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին: **Թեմա 2՝** Հայկական հարցի ծագումը և բովանդակությունը: Հայ ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը (1870-ական թթ. - 20-րդ դ. սկիզբ): **Թեմա 3՝** Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: **Թեմա 4՝** Արևմտահայության Մեծ եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: **Թեմա 5՝** 1917թ. փետրվարյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: 1917թ հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: **Թեմա 6՝** Հայաստանի առաջին հանրապետությունը (1918 -1920 թթ.): **Թեմա 7՝** Խորհրդային Հայաստանը (1920-1991 թթ.): **Թեմա 8՝** Հայաստանի երրորդ հանրապետությունը (1991-2000 թթ.): **Թեմա 9՝** Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետությունը:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 7, 7, 6 միավոր արժեքով:

3. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

3.1. Պարտադիր դասընթացներ

0001/Յ05. «**ՔՄԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**» (0 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել արտակարգ իրավիճակներում (երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում և այլն) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ծավալներին, բովանդակությանը և կատարմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ստեղծված արտակարգ իրավիճակներում և պատերազմական պայմաններում ժամանակին և ճիշտ պաշտպանվելու ձևերն ու մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա 2՝** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կան-

խարգելման միջոցառումները: **Թեմա 3**՝ Բնակչության գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա 4**՝ Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեմա 5**՝ Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա 6**՝ Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 7**՝ Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց. երկուսը՝ տեսական, մեկը՝ գործնական:

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

4.1. «Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

0401/B01. «ԳԾԱՆԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Գծանկարչության նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել մատիտանկարի հնարավորություններին, նրա մոտ ձևավորել տարածական մտածելակերպ: Ուսանողներն այն ընկալեն որպես մեզ շրջապատող իրականությունը, բնությունը, մարդկանց՝ իրենց ողջ բազմազանությամբ, խորությամբ և գեղեցկությամբ ուսումնասիրելու, վերլուծելու միջոց:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա մատիտանկարի հնարավորություններին.
2. կծանոթանա հարթ մակերեսի վրա ծավալներ ստանալու հնարքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ երեք առարկաներով (գիպսե երկրաչափական առարկաներով): **Թեմա 2**՝ Նկարել նատյուրմորտ կծով ու մրգերով, կտորի ծալքերով: **Թեմա 3**՝ Նկարել նատյուրմորտ գիպսե երկրաչափական մարմիններով, ծալքերով: **Թեմա 4**՝ Նկարել նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով, ծալքերով, խրնձորով: **Թեմա 5**՝ Նկարել նատյուրմորտ կենցաղային առարկաներով, գիպսե առարկաներով, մրգերով, ծալքերով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B08. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել օգտվել գույնի, գծի, կոմպոզիցիայի, ռիթմի, լույսի ու ստվերի ընձեռած հնարավորություններից՝ հարթության վրա իրականությունը վերակենդանացնելու, ծավալի ու տարածության պատրանք ստեղծելու համար: Սովորեցնել աշխատել ջրաներկով՝ գույների թափանցիկ հաջորդական շերտերի միջոցով տաք ու սառը գունային արտահայտիչ կոլորիտ ստանալու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեղանկարչության հիմնական պայմանները,
2. կկարողանա կատարել ճիշտ կառուցում.
3. կկարողանա առարկաներին տալ ճիշտ գունային լուծումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ երկու կավե սափորներով (մեկը՝ ջնարակած), բանջարեղենով, մրգերով, կտորի ծալքերով (գրիզալ, Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ հակադարձ գույներ (տաք և սառը) ունեցող կտորների ծալքերով, սափորով, խնձորով, դեղձով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 3՝** Նկարել նատյուրմորտ կարմիր կտորով, նոներով, ջնարակված սափորով: Ա2, գուաշ, ջրաներկ: **Թեմա 4՝** Նկարել նատյուրմորտ կարպետով, ծղոտե ափսեով, ցորենով, չորացրած բույսերով (շագանակագույն կոլորիտ), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 5՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ ապակե շշերով, սոխով, մետաղյա կաթսայով (գրիզալ, Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 6՝** Նկարել նատյուրմորտ տաք և սառը գույների կրտորներով, կավե, գիպսե առարկաներով, մրգերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0402/B01. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Պատրաստել կիրառական արվեստի նկարիչներ-մասնագետներ, որոնք կարող են արագ և նպատակասլաց կատարել գեղարվեստական բարձր մակարդակի գորգի, կարպետի, գոբելենի էսքիզներ: Հատուկ ուշադրություն դարձնել գեղագիտական, գեղարվեստական գիտելիքների ուսուցմանը և կոմպոզիցիոն ձևաստեղծմանը՝ մակերեսի վրա ստեղծելով ռիթմիկա, շարժում, դասավորություն, հավասարակշռություն, չհավասարակշռած հավասարակշռություն, գունա-գծային ռիթմիկաներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի կոմպոզիցիոն ձևաստեղծման հնարքներին,
2. կհասկանա գույնի երևույթը,
3. կկարողանա ստեղծել տարբեր տեսակի ռապպորտներ և դրանք օգտագործել հիմնական էսքիզներում,
4. կծանոթանա հայ ծաղկողների նկարչական տեխնիկային, գունային հարաբերությունների ստեղծման հնարքներին, կիմանա նրանց ստեղծած ոճավորումների իմաստը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծանոթություն առարկայի, նրա նպատակների ու խնդիրների, ինչպես նաև տեխնիկական միջոցների հետ: ***Թեմա 2՝*** Ռիթմիկա, շարժում, հավասարակշռություն, չհավասարակշռված հավասարակշռություն: Ստեղծել դասավորություններ պարզ երկրաչափական պատկերների (եռանկյուն, քառակուսի, շրջան), գծերի միջոցով: ***Թեմա 3՝*** Գույն: Գունային հարաբերություններ: Կոլորիտ: Կոնտրաստ: Ստեղծել դասավորություններ գունային ծավալների, գունային կոնտրաստների և տոնային անցումների միջոցով: ***Թեմա 4՝*** Ռապպորտ: Ռապպորտի տեսակները: Ստեղծել կրկնվող էլեմենտով կարպետների էսքիզներ: ***Թեմա 5՝*** Ստեղծել երկրաչափական, բուսական և կենդանական էլեմենտներով ֆրիզներ՝ օգտագործելով մանրանկարչությունից, գորգարվեստից մեզ հասած եզրագոտիների զարդամոտիվները: ***Թեմա 6՝*** Կրկնօրինակել մեկ էջ հայկական միջնադարյան մանրանկարչությունից:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Պատրաստել կիրառական արվեստի նկարիչներ-մասնագետներ, որոնք կարող են արագ և նպատակասլաց կատարել կենցաղում օգտագործվող փայտե իրերի գեղարվեստական բարձր մակարդակի էսքիզներ: Ցուցաբերել հոգատար վերաբերմունք ազգային-մշակութային ժառանգության նկատմամբ և դրանց հիմ-

քի վրա հասնել ժամանակակից խնդիրների և պահանջների մեկնությանն ու կատարմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի կոմպոզիցիոն ձևաստեղծման հնարքներին,
2. կկարողանա պարզ զարդանախշերի համադրությամբ ճաշակով ձևավորել հարթությունը,
3. կկարողանա նախագծել կենցաղում օգտագործելի իրեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել երկրաչափական և բուսական զարդանախշերով ժապավեններ: ***Թեմա 2՝*** Նախագծել երկրաչափական և բուսական զարդանախշերով վարդյակներ: ***Թեմա 3՝*** Նախագծել խոհանոցային պարագաներ (տախտակներ՝ տարբեր մթերքների համար) երկրաչափական և բուսական զարդանախշերով: ***Թեմա 4՝*** Նախագծել խոհանոցային պարագաներ (գդալներ, շերեփներ, թիեր) գեղեցիկ երիզված բռնակներով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B08. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հեյլոնագործության տեխնիկան՝ սկսելով պարզ էլեմենտներից և աստիճանաբար դրանք բարդացնելով: Գործել գույների նուրբ համադրություններով մեն սփռոցներ (կլոր, քառակուսի, շեղանկյուն, օվալաձև և այլն):

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա օգտվել հեյլոնագործության սխեմաներից և հակառակը՝ գործած ձևերը վերածել սխեմատիկ նկարների,
2. կկարողանա գործել տարբեր զարդանախշեր, համադրել դրանք, լուծել գունային խնդիրները, տիրապետել էլեմենտների միացման տեխնիկական տարբեր հնարքներին, նաև տարբեր էլեմենտների միացումներով ստանալ սիմետրիկ կամ ասիմետրիկ կոմպոզիցիաներ,
3. կկարողանա գործել կենցաղում օգտագործվող գեղագիտական բարձրաձաշակ գործվածքներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հելյունագործության հիմնական ձևերի ուսուցանում: **Թեմա 2՝** Երկրաչափական էլեմենտների ստացում: **Թեմա 3՝** Բուսական էլեմենտների ստացում: **Թեմա 4՝** Գործել փոքր քսակներ: **Թեմա 5՝** Գործել ամբողջական գործքով կամ տարբեր էլեմենտների միացումով սփռոցներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել փորագրության տեխնիկային, տարբեր գործիքների և հաստոցների հետ աշխատելու հնարավորություններին, դրանց հետ աշխատելու անվտանգության կանոններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տարբեր գործիքների հնարավորությունները,
2. կծանոթանա փորագրության տեխնիկային,
3. կկարողանա փորագրել երկրաչափական էլեմենտներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փայտի փորագրության հիմնական ձևերի ուսուցանում: **Թեմա 2՝** Փորագրել բուսական և երկրաչափական զարդանախշերով ժապավեններ: **Թեմա 3՝** Փորագրել բուսական զարդանախշերով, եզրագոտիներով և վարդակներով խոհանոցային տախտակներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B15. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մետաղների ֆիզիկական, մեխանիկական և տեխնոլոգիական հատկություններին, նրանց համաձուլվածքների ստացման տեխնոլոգիային, մշակման եղանակներին և օգտագործման բնագավառներին, կոռոզիայի դեմ պայքարի տեխնոլոգիական մեթոդներին, ուսանողներն իրենց աշխատանքների համար կարողանան ընտրել համապատասխան նյութ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա մետաղների ֆիզիկական, մեխանիկական, տեխնոլոգիական հատկություններին,
2. կհասկանա կոռոզիայի երևույթը և կծանոթանա նրա դեմ պայքարի միջոցներին,
3. կծանոթանա մետաղների համաձուլվածքներին, նրանց հատկություններին և կիրառման բնագավառին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նյութերի տեխնոլոգիա առարկան և նրա նշանակությունը: Մետաղների և նրանց համաձուլվածքների օգտագործումը դեկորատիվ արվեստում: **Թեմա 2՝** Մետաղների ֆիզիկական հատկությունները (գույն, փայլ, խտություն, կարծրություն, էլեկտրական և մագնիսական հատկություններ): **Թեմա 3՝** Մետաղների մեխանիկական հատկությունները (ամրություն, առաձգականություն, պլաստիկություն, դիմացկունություն): **Թեմա 4՝** Մետաղների տեխնոլոգիական հատկությունները (հեղուկահոսություն, ձուլման կծկում, կռելիություն, եռակցություն, մշակելիություն): **Թեմա 5՝** Մետաղների և մետաղյա գեղարվեստական իրերի կոռոզիան, կոռոզիայի էությունը և տեսակները, կոռոզիայի դեմ պայքարի տեխնոլոգիական մեթոդները: **Թեմա 6՝** Մետաղների ջերմային մշակում (շիկացում, նորմալացում, միսում, միամեղմում): **Թեմա 7՝** Մետաղների ջերմաքիմիական մշակում (ցեմենտացում, ագտացում, ցիանացում, ալյումինավորում, սիլիկավորում): **Թեմա 8՝** Սև մետաղներ: Երկաթի ստացման տեխնոլոգիան: **Թեմա 9՝** Երկաթի համաձուլվածքների (հալույթների) ստացումը: **Թեմա 10՝** Երկաթ-ածխածնային համաձուլվածք: **Թեմա 11՝** Ածխածնային պողպատներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը: **Թեմա 12՝** Չուգունի ստացումը, նրա տեսակները (քրոմային, ալյումինային, բարձրմանգանային, քրոմնիկելային, գորշ, տիտանային, պղնձային, բարձրսիլիցիումային): **Թեմա 13՝** Լեգիրացված պողպատ, նրա տեսակները (կոնստրուկտորական և գործիքային պողպատներ): **Թեմա 14՝** Ֆերրոհալույթներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

0402/B09. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել ասեղնագործության տեխնիկան: Ստեղծել կենցաղում օգտագործվող բարձր գեղարվեստական ճաշակի գործվածքներ (հաշվարկային կարատեսակներով եզրագոտիներով անձեռո-

ցիկներ, սրբիչներ, երկրաչափական, բուսական և կենդանական զարդամոտիվների համադրություններով սփռոցներ, հայկական միջնադարյան մանրանկարչության էջերից և այլն):

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ասեղնագործության հիմք հանդիսացող հայկական կարատեսակները և կճանաչի դրանք ըստ իրենց դպրոց-կենտրոնների (Վան-Վասպուրական, Շիրակ-Կարին, Սյունիք-Արցախ, Արարատյան աշխարհի, Կիլիկիա, Կոստանդնուպոլիս, Թիֆլիս և այլն),
2. կկարողանա ընտրել համապատասխան կարատեսակներ և դրանք համադրել իրար հետ՝ ցանկալի տպավորություն ստանալու համար,
3. կկարողանա կարևորել գույների ընտրությունը և դրանց համադրումը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ասեղնագործության հիմնական ձևերի ուսուցանում: **Թեմա 2՝** Շարակար, ձյուղակար, շղթայակար, շյուղակար: **Թեմա 3՝** Հարթակար (լիցք, ուռուցիկ, համրովի, գծային): **Թեմա 4՝** Թելքաշ, մաղակար: **Թեմա 5՝** Մարաշի կարեր: Գաղտնակարեր: **Թեմա 6՝** Խաչկարեր: **Թեմա 7՝** Ասեղնագործել մեկ էջ հայկական միջնադարյան մանրանկարչությունից:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել փայտանյութի տեքստուրայից և ֆակտուրայից ելնելով, կատարել նյութի ճիշտ ընտրություն՝ պարզ կառուցվածքով և կոմպոզիցիայով իր պատրաստելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կոնկրետ առարկա պատրաստելու համար ճիշտ ընտրել նյութը,
2. կծանոթանա փայտի տեքստուրային և ֆակտուրային,
3. կպատրաստի կենցաղում օգտագործվող ճաշակով իրեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բարդ զարդանախշերով խոհանոցային պարագաներ/գդալներ, շերեփներ և այլն/: **Թեմա 2՝** Փորագրել աղամաններ, մոխրամաններ և այլ կենցաղային առարկաներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0401/B02. «ԳԾԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել մարդկային գլխի կառուցվածքը, համաչափությունները, ծանոթանալ գլխի ոսկրաբանությանը: Ուսանողը պետք է կարողանա պատկերել մարդկային գլխի առանձին դետալները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա գլխի առանձին դետալների հետ.
2. կիմանա գլխի մասերի համաչափությունները.
3. կծանոթանա գլխի ոսկրաբանությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել գիպսե բերան: **Թեմա 2՝** Նկարել գիպսե քիթ: **Թեմա 3՝** Նկարել գիպսե ականջ: **Թեմա 4՝** Նկարել գիպսե աչք: **Թեմա 5՝** Նկարել մարդկային գանգ՝ կտորի համադրությամբ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B09. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողներին սովորեցնել կոմպոզիցիան ճիշտ տեղադրել թղթի հարթության մեջ, զգալ նյութը, առարկաների՝ մեկը մյուսի վրա ունեցած փոխադրության խնդիրների վերարտադրությունը: Սովորեցնել աշխատել ջրաներկով ու գուաշով և դրանց խառնուրդներով ստանալ գունային անհրաժեշտ գամմա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա մի քանի առարկաներից բաղկացած նատյուրմորտի ճիշտ կառուցման ձևերին.
2. կիմանա ջրաներկի և գուաշի տեխնիկայի առանձնահատկությունները,

3. կկարողանա ճիշտ ընտրություն կատարել գունային գամմայի անսահմանության մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե երկրաչափական մարմնով, երաժշտական գործիքով, կտորի ծալքով (Ա2, գուա2, ջրաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ կարպետով, նոներով, չոր բույսերով, կենցաղային, մետաղյա ու կավե առարկաներով (Ա2, գուա2, ջրաներկ): **Թեմա 3՝** Նկարել կարճատև նատյուրմորտ (աթոռ՝ սենյակի անկյունում, սեղան՝ տարբեր լուսավորվածությամբ և այլն), (Ա2, գուա2, ջրաներկ): **Թեմա 4՝** Նկարել նատյուրմորտ մեծ ծավալ ունեցող կենցաղային իրերով (մետաղյա, փայտե, կավե), (Ա2, գուա2, ջրաներկ): **Թեմա 5՝** Նկարել կարճատև նատյուրմորտ՝ սենյակային բույսերով կամ աշնանային ծաղիկներով (լուսավոր), (Ա2, գուա2, ջրաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0402/B16. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ազնիվ և գունավոր մետաղների տեսակներին և հատկություններին, հանքանյութերից նրանց ստացման տեխնոլոգիային, նրանց օգտագործման բնագավառներին, ուսանողներն իրենց աշխատանքների համար կարողանան ընտրել համապատասխան նյութ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ազնիվ մետաղների ստացման տեխնոլոգիան,
2. կիմանա գունավոր մետաղների ստացման տեխնոլոգիան,
3. կկարողանա ազնիվ և գունավոր մետաղները կիրառել իր աշխատանքներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ազնիվ մետաղներ: Պալլադիումի ստացման տեխնոլոգիան: Պալլադիումի անալիտիկ որոշումը, օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 2՝** Պլատինի ստացման տեխնոլոգիան, նրա կիրառությունը գեղարվեստական գործերում: Պլատինի անալիտիկ հայտնաբերումը: **Թեմա 3՝** Ոսկու ստացման տեխնոլոգիան: Ոսկու անալիտիկ որոշումը, քանակական ստացումը՝ խառնուրդներից

և համաձուլվածքներից վերականգնման եղանակով: Ոսկու կիրառության բնագավառները: **Թեմա 4** Արծաթի մաքրումը հալույթներից, լաբորատոր-նկարչական մնացորդներից: Արծաթի օգտագործման բնագավառները: Արծաթապատում: **Թեմա 5** Գունավոր մետաղների ստացման տեխնոլոգիան: Պղնձի ստացումը հանքանյութից: Պղնձի համաձուլվածքները, լեգիրացում: Լատունի ստացումը, տեսակները և կիրառությունը: Բրոնզի ստացումը, տեսակները և օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 6** Պղինձ-նիկելային համաձուլվածքների ստացումը, նրանց տեսակները և կիրառությունը գեղարվեստական գործերում: **Թեմա 7** Ալյումինի ստացումը հանքանյութերից, նրա քիմիական հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 8** Ցինկի ստացման տեխնոլոգիան, նրա հատկությունները, օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 9** Նիկելի ստացումն իր աղերից և խառնուրդներից: Նրա կիրառությունը գեղարվեստական գործերի պատրաստման ասպարեզում: Նիկելապատում: **Թեմա 10** Անագի ստացման տեխնոլոգիան: Անագապատումը գեղարվեստական գործերում: Անագի կիրառման բնագավառները: **Թեմա 11** Քրոմի ստացումը խառնուրդներից: Քրոմապատումը գեղարվեստական գործերում: Քրոմի օգտագործման բնագավառները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

0402/B25. «ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՏԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳԾԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Կոնստրուկտավորում և տեխնիկական գծագրություն առարկայի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել էսքիզավորման և նախագծման հնարավորություններին, նրա մոտ ձևավորել տարածական մտածելակերպ: Ուսանողները մեզ շրջապատող իրական առարկաները և բնության ձևերը կարողանան ընկալել կազմաձու երկրաչափական տարրական մարմինների ձևով: Կարողանան բնությունն ու մարդկանց ուսումնասիրել և վերլուծել ողջ բազմազանությամբ, խորությամբ ու գեղեցկությամբ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կծանոթանա կոնստրուկտավորման գործընթացին՝ արտահայտված գծով.
- կծանոթանա գեղարվեստական իրերի էսքիզավորման և նախագծման ձևերին և հնարքներին,
- կիմանա հանգույցների պատկերման տարբեր միջոցներ,
- կկարողանա ձևակազմավորել գծագիր, տեխնիկական նկար, չափադրել և կատարել գրառումներ գրատեսակներով,

7. ձեռք կրերի կարողություններ կահույքի խմբավորումների համար նոր ոճավորումներ ստեղծելու ուղղությամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գծավոր և պտտման մարմինների համալիր գծագիր, փովածք և աքսոնոմետրիա: Տեխնիկական գծագրության մանրամասների համալիր գծագիր, փովածք և աքսոնոմետրիա: **Թեմա 2՝** Չափային շղթա: Ճիշտ չափային հարաբերությունների կառուցում: Կոնստրուկտավորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Արծաթե և փայտե իրերի նախագծերի կազմում: **Թեմա 4՝** Դեկորատիվ նմուշների գծագրերի կազմում և չափագրում: Նախագծային պլանշետների կազմում: Կահույքի խմբավորումների տեսքերի, հատույթների, կտրվածքների կառուցում: **Թեմա 5՝** Հանգույցների միացումների պարզաբանում մեծ մասշտաբով առանձին պատկերելու միջոցով: Կահույքի խմբավորումների նախագծում: **Թեմա 6՝** Գեղարվեստական իրերի խմբավորումների նախագծում: **Թեմա 7՝** Կոնստրուկտավորման հնարքների ներդրում ստեղծագործական աշխատանքներում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0402/B02. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Ցուցաբերել հոգատար վերաբերմունք ազգային-մշակութային ժառանգությանը և դրանց հիմքի վրա հասնել ժամանակակից խնդիրների ու պահանջների մեկնությանը և կատարմանը: Կարողանալ պարզագույն խնդիրներից ստանալ համեմատաբար բարդ կոմպոզիցիաների գրաֆիկական և գունային լուծումներ: Մի շարք կոմպոզիցիոն վարժություններ կատարելով՝ ուսանողն իմանա տարբեր տեխնիկաներով ու նյութերով աշխատելու հնարքները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա հարթության վրա ստեղծել գունա-գծային ռիթմիկա, գունա-գծային շարժում, չհավասարակշռված հավասարակշռություն,
2. կկարողանա զարդանախշերի քիչ քանակությամբ ստեղծել իմաստալից և բարձրաճաշակ գործեր,
3. կկարողանա ստեղծել ներդաշնակ միջնազարդեր և եզրագոտիներ,
4. կկարողանա քիչ միջոցներով հասնել մեծ արտահայտչականության:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ստեղծել դեկորատիվ նատյուրմորտներ: **Թեմա 2՝** Ստեղծել պարզ, դեկորատիվ զարդամոտիվներով կազմված կոմպոզիցիա-կարպետ: **Թեմա 3՝** Կատարել կարպետի, գորգի թեմատիկ էսքիզներ երկրաչափական զարդամոտիվների օգտագործմամբ, պահպանելով ռապպորտի ռիթմիկ շարժման կանոնները: **Թեմա 4՝** Կենդանիների, թռչունների և մարդկային ֆիգուրների ոճավորում և կոմպոզիցիոն պատկերի կառուցում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել զարդանախշերի իմաստաբանությանն ու ծագումնաբանությանը, կոմպոզիցիոն ձևատեղծման հնարքներին՝ կենցաղում օգտագործվող փայտե իրերը խորհրդանշական զարդանախշերով զարդարելու համար: Սովորեցնել պարզ զարդանախշերը գեղարվեստական բարձր ճաշակով համադրել իրար հետ, ճիշտ մասնատել դետալներն ու կատարել տեխնիկական հաշվարկները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա նախագծել կենցաղում օգտագործելի իրեր,
2. կկարողանա կատարել դետալների մասնատում և տեխնիկական հաշվարկներ,
3. կկատարի բուսական զարդանախշերով հարուստ թեմատիկ էսքիզ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել խոհանոցային պարագաներ և այլ կենցաղային իրեր (աղամաններ, թասեր, մոխրամաններ և այլն): Գծել երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան: **Թեմա 2՝** Նախագծել տարբեր չափերի բուսական զարդանախշերով մոմակալներ՝ հաշվի առնելով դրանց տեխնիկական կառուցվածքը: Գծել երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան: **Թեմա 3՝** Նախագծել հայկական ավանդական բուսական զարդամոտիվներով դեկորատիվ ծաղկաման: Գծել երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0401/B03. «ԳԾԱՆԿԱՐՇՈՒԹՅՈՒՆ»-3 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել մարդու վերջույթների կառուցվածքը, ոսկրաբանությունը, տարբեր շարժումների ժամանակ՝ մկանների պլաստիկան: Պատկերել մարդկային գանգ և անատոմիական գլուխ՝ մկանային համակարգի վերլուծական մոտեցմամբ, մարդու գլխի կառուցվածքը և համաչափությունները պարզաբանելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ուսումնասիրել մարդու վերջույթները.
2. կծանոթանա մարդու ձեռքի, ոտքի պլաստիկային.
3. կկարողանա վերլուծական մոտեցմամբ ուսումնասիրել գանգը, Դյուրերի երկրաչափական գլուխն ու անատոմիական գլուխը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել տաշվածքով գիպսե գլուխ: ***Թեմա 2՝*** Նկարել գիպսե ձեռք: ***Թեմա 3՝*** Նկարել գիպսե ոտք: ***Թեմա 4՝*** Նկարել գիպսե անատոմիական գլուխ: ***Թեմա 5՝*** Նկարել գիպսե գլուխ (Հերա, Վեներա, Անահիտ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B10. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-3 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է կատարելագործել գուաշով աշխատելու տեխնիկան՝ անհրաժեշտ համադիր, հակադիր գունային կոլորիտներ ստանալու համար: Ուսանողների մոտ ձևավորել ուրույն և կազմակերպված վերաբերմունք բնության երևույթների վերաբերյալ, կոմպոզիցիայի ծավալային և տարածական խրդիրների հանդեպ՝ վերլուծական մոտեցում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա հասնել վրձնահարվածների կատարելության,
2. կհասկանա գունային համադրությունների համատեղելիության խնդիրները,
3. կկարողանա ստեղծել իր սեփական ոճը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ մրգերով, սկուտեղով, սափորով, դդու-
մով, սեխով կամ ձմերուկով (լուսավոր, նարնջագույն, դեղին ֆոնի վրա), (Ա2,
գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ սենյակային բույսերով, մրգե-
րով, սպիտակ կտորի ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 3՝** Նկարել կարճա-
տև նատյուրմորտ՝ ծաղկեփնջով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 4՝** Նկարել նա-
տյուրմորտ՝ գիպսե զարդանախշով, մուգ կտորի ծալքերով, նարնջով, լիմոնով,
սափորով, սկուտեղով կամ ափսեով, փայտե գդալով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ):
Թեմա 5՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ մեղմ գունային երանգներով (միջավայրը՝
փակ), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր
առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժե-
քով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/Յ15. «ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել ստեղծել ծավալների
շոշափելի ու իրականակերպ դրսևորումներ, որոնք դիտողին հնարավորություն
կըտան պատկերներն ընկալել տարբեր դիտակետերից: Ուսանողները կիմանան
մարդու գլխի, վերջույթների անատոմիական կառուցվածքը և ծանոթ կլինեն կա-
վի ծեփվածքի հետ աշխատելու նրբություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գլխի առանձին դետալները,
2. կծանոթանա մարդու վերջույթների հետ,
3. կիմանա մարդու ձեռքի, ոտքի պլաստիկան:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դեմքի մասերի պատճենաքանդակ (աչք, քիթ, շուրթեր, ականջ),
(«Դավիթ»): **Թեմա 2՝** Ոտքի, ձեռքի ընդօրինակում («Դավիթ»): **Թեմա 3՝** Ստեղ-
ծագործական աշխատանքներ (խորաքանդակ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելա-
գույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B03. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-3 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հասկանալ և գիտակցել գորգադաշտը երիզող գոտիների, նրանցում կիրառվող զարդամոտիվների նշանակությունը՝ գորգի գոտիներ ստեղծելու համար: Սովորեցնել ասիմետրիկ և սիմետրիկ կոմպոզիցիաներում հայտնի խորհրդանշական զարդամոտիվներ կիրառելով՝ բացահայտել մտահղացման ասոցիատիվ տպավորությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գորգադաշտը երիզող գոտիների նշանակությունը, նրանցում օգտագործված զարդամոտիվների կիրառությունը,
2. կկարողանա ստեղծել գունային ռիթմիկայով տրամադրություն, զգացողություն՝ պահպանելով կոմպոզիցիայի կառուցման բոլոր հնարքները,
3. կկարողանա ուսումնասիրել կիրառական արվեստում գոյություն ունեցող նմուշները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ստեղծել երկրաչափական, բուսական և կենդանական էլեմենտներով գորգի գոտիներ՝ օգտագործելով գորգարվեստից մեզ հասած եզրագոտիների զարդամոտիվները: **Թեմա 2՝** Ստեղծել խորհրդանշական էլեմենտներով կոմպոզիցիաներ (կարպետ, գոբելեն): **Թեմա 3՝** Ստեղծել պարզ, դեկորատիվ, գունային ծավալներով կոմպոզիցիա (գոբելեն): **Թեմա 4՝** Ստեղծել կոմպոզիցիաներ սփռոցների, ծածկոցների, բարձիկների, սրբիչների համար՝ օգտագործելով ազգային ժառանգության նմուշներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել նախագծել կտրվածքով և աքսիոնոմետրիայով առարկաներ, ստեղծել զարդանախշային կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով առարկայի համաչափություններն ու օգտագործման բնագավառը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նախագծվող առարկայի և զարդանախշերի համաչափությունները,
2. կկարողանա կտրվածքով աքսիոնոմետրիային տալ գունային լուծում,

3. կիմանա նախագծվող առարկաների չափադրման տեխնիկան:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել զինու սպասքի համար դեկորատիվ սկուտեղ՝ ստեղծելով թեմատիկ կոմպոզիցիա: **Թեմա 2՝** Նախագծել բուսական ոճավորումներով դեկորատիվ մրգաման: Գծել երկու պրոյեկցիաները և արքիտեկտուրիան: **Թեմա 3՝** Նախագծել հարուստ զարդանախշերով զարդատուփ: Գծել երկու պրոյեկցիաները և արքիտեկտուրիան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B10. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-3 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել կարպետի տեխնիկայի առանձնահատկությունները

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա իր ստեղծած էսքիզներն իրականացնել նյութի վրա,
2. կիմանա կարպետի տեխնիկայի առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա կարպետներից պատրաստել կենցաղում օգտագործվող իրեր (ուսապարկ, պայտուսակ, գոտի, բարձիկ, գլխարկ և այլն):

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել կարպետ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել կոր մակերեսի վրա փորագրել բուսական և կենդանական բարդ զարդանախշեր՝ պահպանելով էսքիզներում նախատեսված համաչափություններն ու պլաստիկան:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա փայտամշակման հաստոցների աշխատանքի անվտանգության տեխնիկային,

2. կկարողանա աշխատել խառատային հաստոցի վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բուսական զարդանախշերով դեկորատիվ մոմակալ:

Թեմա 2՝ Փորագրել գինու սպասքի համար դեկորատիվ սկուտեղ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B17. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-3 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել բնական և արհեստական թելերի տեսակներին և հատկություններին, դրանց ստացման եղանակներին, օգտագործման բնագավառներին, կարողանան իրենց աշխատանքների համար համապատասխան նյութ ընտրել:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա բնական և արհեստական թելերի տեսակներին,
2. կծանոթանա սինթետիկ թելերի ստացման պրոցեսին,
3. կկարողանա իր աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան որակի թելեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թելերի ստացման տեխնոլոգիան: Բնական թելեր, նրանց տեսակները և ստացման եղանակները: **Թեմա 2՝** Արհեստական թելեր, ստացման եղանակները և կիրառությունը: **Թեմա 3՝** Սինթետիկ թելեր, նրանց տեսակները և ստացման եղանակները: Պոլիամիդային թելեր, նրանց տեսակները, ստացման եղանակները և կիրառությունը: **Թեմա 4՝** Պոլիէթսամեթիլեն ադիպամիդային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 5՝** Պոլի-էնանտոամիդային թելեր: **Թեմա 6՝** Պոլի-Տ-կապրոնաամիդային թելեր: **Թեմա 7՝** Պոլի-ունդեկանամիդային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 8՝** Պոլիվինիլսպիրտային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 9՝** Պոլիվինիլքլորիդային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 10՝** Պոլիպրոպիլենային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 11՝** Պոլիակրիլային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Հարցատոմսը պարունա-

կում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B25. «ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԵՎ ՀԻՆ ՇՐՋԱՆԻ ԱՐՏԱՍՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏ-ՄՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել նախնադարյան արվեստին, Հին Եգիպտոսի, Միջագետքի, Իրանի, Հնդկաստանի, Չինաստանի, Ճապոնիայի, Հին Հռոմի և Հունաստանի մշակույթների պատմության, կրոնա-դիցաբանության, արվեստի առաջացման, զարգացման օրինաչափությունների հետ: Իյուստրատիվ նյութի և տեսաֆիլմերի հիման վրա ներկայացնել հին քաղաքակրթությունների ճարտարապետությունը, քանդակագործությունը և գեղանկարչությունը: Ձևավորել հուշարձանների գիտական վերլուծությունների մասին պատկերացում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի հին աշխարհի արվեստի կարևոր հուշարձանները,
3. կկարողանա ծանոթանալ համաշխարհային հռչակ վայելող արվեստի ստեղծագործություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: **Թեմա 2՝** Հին Եգիպտոսի արվեստը: **Թեմա 3՝** Միջագետքի արվեստը: **Թեմա 4՝** Աքեմենյան Իրանի արվեստը: **Թեմա 5՝** Էգեյան արվեստը: **Թեմա 6՝** Հին Հունաստանի արվեստը. ա/ Հոմերոսյան շրջան; բ/ Արիստիկ շրջան; գ/ Դասական շրջան; դ/ Հելլենիզմ: **Թեմա 7՝** Հին Հռոմի արվեստը. ա/ Հանրապետական շրջան; բ/ Կայսերական շրջան; գ/ Ուիշ հռոմեական շրջան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները բանավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0401/B04. «ԳԾԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-4 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Գծանկարչության նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լուսաստվերի առանձնահատկությունների հետ (ընկնող և սեփական ստվերներ, բլիկ, ռեֆլեքս և այլն): Հանձնարարված լսարանային և անհատական առաջադրանքների միջոցով հմտանալ ձեպանկարների կատարման մեջ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լուսաստվերի առանձնահատկությունները.
2. կիմտանա ձեպանկարներ կատարելու մեջ,
3. ձեռք կրերի գծի, տոնի արագ ընկալունակություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ գանգով (գանգ, կտորի ծալք, մատիտներով բաժակ և այլն): **Թեմա 2՝** Նկարել գիպսե դիմակ: **Թեմա 3՝** Նկարել գիպսե գլուխ (Սոկրատ, Սենեկա): **Թեմա 4՝** Նկարել գիպսե գլուխ՝ շարժումով (ստրուկի գլուխ): **Թեմա 5՝** Նկարել գիպսե նկարի կարճատև ձեպանկարներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B11. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-4 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողին սովորեցնել յուղաներկով աշխատելու տեխնիկան և ստատիկ ու դինամիկ կոմպոզիցիաներ պատկերելով՝ կատարել ինքնուրույն էտյուդներ: Ուսումնասիրել առարկաների գունավորման վրա լույսի ունեցած ազդեցությունը, ձևավորել անհատական մոտեցում՝ տարբեր արտահայտչականություն ստանալու համար, կատարել մեկ գույնի երանգներով (գրիզալ) առաջադրանքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա գույները գեղեցիկ համադրել,
2. կկարողանա տիրապետել դասական արվեստի ավանդույթներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ կարպետով, ծղոտե ափսեով, մրգերով, գունեղ կըտորի ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ գիպսե դիմակով, գեղարվեստական իրերով, մուգ կտորի ծալքերով (կապտամոխրագույն, տաք շագանակագույն, վարդակարմիր), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 3՝** Նկարել կարճատև նատյուրմորտ՝ գիպսե դիմակներով, տարբեր գունային միջավայրերում (Ա2, Ա3, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 4՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ մրգերով, թափանցիկ ապակե առարկաներով, կավե սափորով (լույսին հակառակ դիրքով), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 5՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ մրգերով, ոսկեգույն ու մետաղական փայլ ունեցող ճենապակե իրերով, կապույտ կամ գմբուխտյա կտորի ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/Յ16. «ՔՄՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողների մեջ մշակել մի շարք տեխնիկական հրմտություններ, ստեղծագործաբար մտածելու ունակությունը՝ տարածության մեջ ծավալներն ընկալելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կբերի ծավալի զգացողություն,
2. կլիմանա խորաքանդակի և հարթաքանդակի սկզբունքները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կիսադեմի արտաքանդակում (գույգ աչքեր): **Թեմա 2՝** Կիսադեմի արտաքանդակում («Աֆրոդիտե»): **Թեմա 3՝** Ստեղծագործական աշխատանքներ (հարթաքանդակ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B04. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-4 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել էսքիզներում ճիշտ ոճավորել կենդանական և բուսական մոտիվները, կոնկրետ թեմայի ճիշտ դեկորատիվ մեկնաբանությունը: Սովորեցնել կոմպոզիցիաների տեխնիկական հաշվարկների կատարումը և տեխնիկական թղթի վրա կառուցելու ու գունագարդման խնդիրները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ոճավորել կենդանական և բուսական մոտիվները,
2. կկարողանա բացահայտել մտահղացման ասոցիատիվ տպավորությունը,
3. կհասկանա դասական զարդանախշերի իմաստը և կոմպոզիցիոն կառուցման ելակետերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կենդանական և բուսական մոտիվների ոճավորմամբ թեմատիկ ասիմետրիկ կոմպոզիցիա՝ դեկորատիվ մեկնաբանությամբ: ***Թեմա 2՝*** Ստեղծել զարդանախշերի և խորհրդանիշների ռիթմիկ դասավորվածությամբ դեկորատիվ հարթային կոմպոզիցիա՝ ազգային ավանդույթների շրջանակներում: ***Թեմա 3՝*** Ստեղծել միջնազարդով և եզրագոտիներով փոքրաչափ գորգերի էսքիզներ /աթոռի ծածկոց/: ***Թեմա 4՝*** Գորգի էսքիզների տեխնիկական նկարի ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել տարբեր տեխնիկական միջոցներ օգտագործելով՝ նախագծվող առարկաների աքսիոնոմետրիան և իրական տեսքը պատկերել գունային տոներով: Սովորեցնել նախագծերը պատկերել իրականությամբ մոտ տոնային և ծավալային լուծումներով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի կառուցողական տեխնիկային,
2. կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով,

3. կկարողանա կառուցել աքսիոնոմետրիան՝ տոնային և ծավալային լուծումներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել բուսական և կենդանական էլեմենտներով ոճավորված դեկորատիվ ժամացույց՝ ստեղծելով թեմատիկ կոմպոզիցիա: **Թեմա 2՝** Նախագծել կենդանական և բուսական զարդանախշերի համադրություններով դեկորատիվ սափոր: Գծել երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան: **Թեմա 3՝** Նախագծել կենդանական և բուսական զարդանախշերի համադրություններով դեկորատիվ տակդիր: Գծել երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B11. «ՄՀԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎԸՄ»-4 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հաշվարկային գորելենի տեխնիկան, հնարավորություն տալ «Կոմպոզիցիա» առարկայի դասավանդման ընթացքում իրենց ստեղծած էսքիզները կիրառել նյութի մեջ: Հաշվարկային գորելենի տեխնիկայով գործել զարդանախշային ասիմետրիկ կոմպոզիցիաներ, դեկորատիվ նատյուրմորտներ, թեմատիկ, երկրաչափորեն ոճավորված էսքիզներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա իր ստեղծած էսքիզները կիրառել նյութի մեջ,
2. կտիրապետի հաշվարկային գորելենի տեխնիկայի նրբություններին,
3. կկարողանա պահպանել գործվածքի տեխնիկական նկարով նախատեսված չափերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել հաշվարկային գորելեն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել նյութի վրա, մի քանի հարթություններով փորագրել բարդ թեմատիկ էսքիզներ՝ պահպանելով համա-

չափությունները և բուսական ու երկրաչափական զարդանախշերի համադրման նրբությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա բուսական և երկրաչափական զարդանախշերի համադրման նրբությունները,
2. կկարողանա պատրաստել դեկորատիվ-կիրառական առարկաներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բարդ թեմատիկ կոմպոզիցիայով դեկորատիվ մրգավան: **Թեմա 2՝** Փորագրել բուսական և կենդանական ռճավորումներով դեկորատիվ ժամացույց:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B18. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-4 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել բնական և սինթետիկ ներկերի տեսակներին և հատկություններին, ստացման տեխնոլոգիային, սովորեցնել թելեր, գործվածքներ, մորթիներ ներկելու եղանակները: Կարողանան իրենց աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա բնական և սինթետիկ ներկերի ստացման տեխնոլոգիային,
2. կհասկանա դրանց կիրառման բնագավառները,
3. կկարողանա իր աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան ներկեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնական ներկեր: **Թեմա 2՝** Սինթետիկ ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառության բնագավառները: **Թեմա 3՝** Ազոներկեր, ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 4՝** Ակրիդինային ներկեր, ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 5՝** Ամինոանտրախինոնային ներկեր, նրանց ստացումը և օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 6՝** Անտրախինոնային ներկեր, նրանց ստացումը և օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 7՝** Կաթսայական անտրախինոնային ներկերի ստացման տեխնոլոգիան և կիրառությունը: **Թեմա 8՝** Ացետատային ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 9՝** Հիմնային ներկեր, ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 10՝** Սպիրտում լուծելի ներկեր, նրանց ստացումը, հատկու-

թյունները և կիրառությունը: **Թեմա 11՝** Թթվային ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 12՝** Ճարպերում լուծվող ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 13՝** Խայծվող ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 14՝** Ուղիղ ներկեր, նրանց հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 15՝** Ներկում: Մորթու ներկում: **Թեմա 16՝** Թելերի և գործվածքների ներկում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B26. «ՄԻՋՆԱԴԱՐԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել բյուզանդական արվեստի պատմությունը, ուսուցանել քրիստոնեական արվեստի սիմվոլիկ և կանոնիկ բնույթից բխող պատկերագրության հիմունքները, ներկայացնել արևմտաքրիստոնեական արվեստի պատմությունը, ոճերը, իսլամական արվեստը, ինչպես նաև գիտելիքներ հաղորդել արևմտաեվրոպական երկրների վերածնության դարաշրջանի /XIII–XIV դդ./ արվեստի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի միջնադարյան արվեստի կարևոր հուշարձանները,
3. կկարողանա ծանոթանալ տարբեր երկրների արվեստներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բյուզանդիայի արվեստը: **Թեմա 2՝** Իսլամական արվեստը: **Թեմա 3՝** Ռոմանական արվեստ: **Թեմա 4՝** Գոթական արվեստ: **Թեմա 5՝** Կիկյան Ռուսիայի արվեստը: **Թեմա 6՝** Հին Չինաստանի արվեստը: **Թեմա 7՝** Հին Ճապոնիայի արվեստը: **Թեմա 8՝** Հին Հնդկաստանի արվեստը: **Թեմա 9՝** Վերածննդի արվեստը Իտալիայում: Պրոտոռենեսանս:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները բանավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B29. «ՀԻՆ ՇՐՋԱՆԻ ԵՎ ՎԱՂ ՄԻՋՆԱԴԱՐԻ ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Վանի թագավորության, հին հայկական վաղ միջնադարյան քաղաքաշինությանը, ճարտարապետությանը, որմնակարչությանը, կիրառական արվեստին, պատկերացում ձևավորել հայկական վաղ միջնադարյան պաշտամունքային շինությունների տիպերի, միջնադարյան ճարտարապետական դպրոցների և վանքային համալիրների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի հին շրջանի և վաղ միջնադարյան Հայաստանի արվեստների հուշարձանները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն արվեստը /սկզբնավորումից մինչև մ.թ.ա. 10-րդ դար/: **Թեմա 2՝** Ուրարտուի արվեստը մ.թ.ա. 9-6-րդ դդ.: **Թեմա 3՝** Հետուրարտական շրջանի արվեստը մ.թ.ա. 5-3-րդ դդ.: **Թեմա 4՝** Հելլենիստական Հայաստանի արվեստը: **Թեմա 5՝** Հայաստանի արվեստը վաղ միջնադարում /4-7-րդ դդ. ճարտարապետություն, քանդակագործություն, գեղանկարչություն/: **Թեմա 6՝** Հայաստանի արվեստը 9-12-րդ դդ. /ճարտարապետական դպրոցներ, վանքային համալիրներ, Տրդատ ճարտարապետ, Մանուել ճարտարապետ, Ախթամարի Ս. Խաչ եկեղեցի, դեկորատիվ-կիրառական արվեստներ/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները բանավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յու-

րաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0401/B05. «ԳԾԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել իրանի կառուցվածքին: Մարդու իրանի համաչափությունները հասկանալու համար նկարել գիպսե տորս և կատարել բնորդի ձեպանկարներ: Ցանկալի շարժում և ծավալներ ստանալու համար կարողանալ համատեղել տարբեր նյութերը (մատիտ, ածուխ, սանգինա և այլն):

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ուսումնասիրել և համատեղել տարբեր նյութերով աշխատելու տեխնիկաները.
2. ձեռք կբերի տարածական մտածելակերպ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել գիպսե գլուխ՝ դետալների վերլուծական աշխատանքով (Գատամելատ, Աֆրոդիտե): **Թեմա 2՝** Նկարել գիպսե իրան: **Թեմա 3՝** Նկարել գիպսե անատոմիական գլուխ (տարբեր նյութերի ուսումնասիրում, խառը տեխնիկա): **Թեմա 4՝** Կատարել իրանի ձեպանկարներ՝ տարբեր դիրքերից:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B12. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ հիմնավորել ծավալային մտածողությունը, գծի ու գույնի միջոցով պատկերներին դինամիկ արտահայտչականություն տալու ունակությունը: Սովորեցնել խառը տեխնիկայի միջոցով արտահայտել տարբեր օբյեկտների տեքստուրան և ֆակտուրան, գունային փոխհարաբերությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պատկերվող օբյեկտի դիրքի, գծի և գույնի փոխհարաբերության մասին,
2. կընկալի տարածությունն իր շրջապատով ու գույներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ կարպետով, մեծածավալ կենցաղային իրերով, դդումով, մրգերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ թռչնի խրտվիլակով, գրենական պիտույքներով (թանաքաման, նոտաների տետր, փետուր), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 3՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե կիսանդրիով, չորացրած փշերով, սափորով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 4՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ մի քանի հարթությամբ դրված կենցաղային իրերով (փոքր աթոռ, մրգեր, հակադարձ տոնի կտորներ), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 5՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե արձանով, տարբեր լուսավորվածությամբ կենցաղային իրերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B17. «ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»-3 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողներին հմտացնել կավի ծեփվածքի հետ աշխատելու մեջ, նրանց ծանոթացնել քանդակի տիպերին (խորաքանդակ, բարձրաքանդակ, հարթաքանդակ, կլոր քանդակ և այլն): Ուսանողները կարողանան կատարել բազմաթիվ էտյուդներ՝ կլոր քանդակ ստեղծելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գլխի համաչափությունները,
2. կկարողանա կլոր քանդակ ստեղծել,
3. կիմանա բարձրաքանդակի առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կիսադեմի քանդակում («Անահիտ»): **Թեմա 2՝** Կլոր քանդակի ընդօրինակում («Նեֆերտիտի»): **Թեմա 3՝** Ստեղծագործական աշխատանքներ (բարձրաքանդակ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B05. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել դասական զարդանախշերը օգտագործել կարպետի էքզիզներում, ընկալել նրանց օգտագործման դասական կառուցվածքն ու կոմպոզիցիոն կառուցման ելակետերը: Սովորեցնել գոբելենի էքզիզներում ստեղծել գունային ռիթմիկայով տրամադրություն, զգացողություն՝ կոմպոզիցիայի կառուցման բոլոր հնարքները պահպանելով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կարպետի ազգային-ավանդական կառուցվածքը,
2. կկարողանա կատարել կոմպոզիցիաների տեխնիկական հաշվարկները,
3. կկարողանա ստեղծել գունա-ռճային ամբողջականություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կարպետի կոմպոզիցիոն պատկերի կառուցում՝ դասական-ազգային ավանդույթների շրջանակներում: **Թեմա 2՝** Կարպետի էքզիզների տեխնիկական նկարների ստեղծում: **Թեմա 3՝** Ֆիգուրատիվ բարդ կոմպոզիցիայով թեմատիկ գոբելենի էքզիզների ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել առարկաների բոլոր դետալները պատկերել մասնատված, չափագրված՝ պահպանելով համաչափությունները և ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները: Կատարել նպատակային դեկորատիվ-թեմատիկ լուծումներ՝ հաշվի առնելով առարկաների օգտագործման բնագավառները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով, աքսիոնոմետրիան, դետալավորել և չափադրել բոլոր դետալները,
2. կիմանա նախագծվող առարկայի ճիշտ չափադրման տեխնիկան,
3. կկարողանա առարկաներին տալ ճշգրիտ դեկորատիվ լուծումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել մանկական մահճակալ, գծել պրոյեկցիաները, արքիոնտմետրիան և մասնագատել: **Թեմա 2՝** Նախագծել աթոռ, կատարել ճշգրիտ չափումներ և իրական տեսքը: **Թեմա 3՝** Նախագծել սպորտային գավաթ՝ կարևորելով զարդանախշերը և կառուցվածքը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B12. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գորգի դազգահի կառուցվածքին, սովորեցնել այն հինելու, ասպելու ավանդական ձևերը: Սովորեցնել գորգագործության տեխնիկայի առանձնահատկությունները, ուշադրություն դարձնելով աշխատանքի որակի՝ խտության համաչափ բաշխվածության, շարքերի հավասարության, զարդանախշերի համաչափության պահպանման և այլնի վրա: Ստեղծված գորգի էսքիզներն իրականացնել նյութի վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գորգի դազգահի կառուցվածքը,
2. կկարողանա հինել և ասպել,
3. կտիրապետի գորգի տեխնիկայի նրբություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել գորգ (աթոռի ծածկոց):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել փորագրության ավելի բարդ տեխնիկային, որտեղ բուսական, կենդանական և երկրաչափական զարդանախշերը համադրված են իրար հետ և դիտվում են որպես մեկ ամբողջություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը,

1. կիմանա դեկորատիվ և կիրառական առարկաների նշանակությունն ու տարբերությունները,
2. կտիրապետի փայտի փորագրության ավելի բարդ տեխնիկային:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բուսական և երկրաչափական զարդանախշերով գինու թաս կամ գարեջրի բաժակ: **Թեմա 2՝** Փորագրել բուսական հարուստ զարդանախշերով դեկորատիվ ծաղկաման:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B19. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-5 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել բնական և սինթետիկ սուսինձների տեսակներին և հատկություններին, ստացման տեխնոլոգիային, դրանց օգտագործման բնագավառներին: Աշխատանքների համար ուսանողը կարողանա ընտրել համապատասխան նյութ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա բնական և սինթետիկ սուսինձների տեսակներին,
2. կծանոթանա լաքերի տեսակներին և օգտագործման բնագավառներին,
3. կկարողանա իր աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սուսինձներ: Բնական սուսինձներ, նրանց տեսակները և օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 2՝** Սինթետիկ սուսինձներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը: **Թեմա 3՝** Դարձելի և անդարձելի սինթետիկ սուսինձներ: Մառը և տաք պնդացման սուսինձներ: **Թեմա 4՝** Սինթետիկ սուսինձների առավելությունը, էպօքսիդային սուսինձների ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 5՝** Սինթետիկ սուսինձների կոհեզիան, ադհեզիան և աուտոհեզիան: **Թեմա 6՝** Ռետինային սուսինձներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը: **Թեմա 7՝** Կարի և մանվածքային արդյունաբերության մեջ օգտագործվող սուսինձներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը: **Թեմա 8՝** Լաքեր, նրանց տեսակները և օգտագործման բնագավառները: Յուղային լաքեր: **Թեմա 9՝** Խեժային լաքեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: Պոլիվինիլացետատային, Պոլիակրիլային, քլորկաուչուկային, ալկիդային և ալկիդային-ստիրոլային լաքեր: **Թեմա 10՝** Պոլիէթերային, պոլիէթերային-ակրիլային, պոլիուրետանային և էպօքսիդային լաքեր: **Թեմա 11՝** Ֆենոլ-ալդեհիդային, մելամինո-, միզանյութային-ֆորմալդեհիդային լաքեր, էթինոլ լաք, սիլիցիում օր-

գանական, եթերացեյուլոգային և նիտրոացետացեյուլոգային լաքեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 12՝** Ացետիլ-ցեյուլոգային և ացետոբուտիրացեյուլոգային լաքեր, էթիլ ցեյուլոգային լաքեր, նրանց ստացումը և կիրառության բնագավառները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

0202/B27. «XV-XIX դդ. ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին անհրաժեշտ գիտելիքներ հաղորդել արևմտավրոպական երկրների՝ Իտալիայի, Նիդեռլանդների, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի և Իսպանիայի վերածնության դարաշրջանի արվեստի, XVII դարի եվրոպական առաջատար գեղարվեստական դպրոցների, XVIII-XIX դդ. Եվրոպական արվեստի և արվեստի ուղղությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի XV-XIX դդ. արվեստի կարևոր հուշարձանները,
3. կկարողանա ծանոթանալ համաշխարհային հռչակ վայելող արվեստագետների ստեղծագործություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վաղ Վերածնունդ: **Թեմա 2՝** Բարձր վերածնունդ: **Թեմա 3՝** Վերածընունդը Վենետիկում: **Թեմա 4՝** Վերածննդի արվեստը Նիդեռլանդներում: **Թեմա 5՝** Վերածննդի արվեստը Գերմանիայում և Ֆրանսիայում: **Թեմա 6՝** Ռուսական արվեստը XV-XVII դդ.: **Թեմա 7՝** XVII դ. Իտալիայի արվեստը: **Թեմա 8՝** XVII դ. Հոլանդիայի արվեստը: **Թեմա 9՝** XVII դ. ֆլամանդական արվեստը: **Թեմա 10՝** XVII դ. իսպանական արվեստը: **Թեմա 11՝** XVII դ. ֆրանսիական արվեստը: **Թեմա 12՝** XVIII դարի եվրոպական արվեստը: **Թեմա 13՝** Իսպանիայի և Անգլիայի արվեստը XIX դարում: **Թեմա 14՝** Ֆրանսիայի արվեստը XIX դարում (ակադեմիական կլասիցիզմ): **Թեմա 15՝** Ռուսական արվեստը XIX դարի սկզբին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B30. «XII-XIX ԴԴ. ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների ձևավորել Հայաստանի և սփյուռքի արվեստի կարևորագույն ստեղծագործությունների, զանազան կենտրոնների, գեղարվեստական արտադրանքի և հիմնական արվեստագետների մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը .

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի XII–XIX դդ. հայկական արվեստի կարևոր հուշարձանները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայաստանի արվեստը XII–XV դդ. /Լոռի–Գուգարքի վանքերը, Գլաձորի մանրանկարչության դպրոցը, Վասպուրականի մանրանկարչությունը, հայկական քանդակագործությունը/: **Թեմա 2՝** Կիլիկիայի հայկական թագավորության արվեստը /ճարտարապետության, մանրանկարչության նշանավոր կենտրոնները, առավել նշանավոր վարպետները/: **Թեմա 3՝** Հայկական գաղթօջախների արվեստը /Վրաստան, Ղրիմ, Լեհաստան, Ուկրաինա, Ռուսաստան, Իրան/: **Թեմա 4՝** Հայաստանի արվեստը XVI–XVII-րդ դդ.: **Թեմա 5՝** Հայաստանի արվեստը XVII դարի վերջից մինչև XVIII դար /սրբապատկերների ժանր, Հովնաթանյաններ, հայկական գորգարվեստ/: **Թեմա 6՝** Հայաստանի արվեստը XIX դարում /Հ. Հովնաթանյան, Հ. Այվազովսկի, Վ. Մախոյան, Գ. Բաշինջաղյան, Վ. Սուրենյանց/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները բանավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0401/B06. «ԳԾԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-6 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Պատկերել տարբեր դիրքերում գտնվող մարդու մարմին՝ ճեպանկարների միջոցով: Նկարել դիմանկարներ՝ փոխանցելով դեմքի անհատական գծերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա քննարկել կառուցման, տեղադրման (компанировка) հարցերը,
2. կունենա տոնի, գծի տարածական մտածելակերպ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կատարել գիպսե իրանի կարճատև գծանկարներ՝ տարբեր դիրքերից: **Թեմա 2՝** Նկարել գիպսե իրան (նատուրա): **Թեմա 3՝** Նկարել բնորդի դիմանկար կամ գիպսե գլուխ: **Թեմա 4՝** Կատարել գիպսե գլխի երկրաչափական վերլուծական կառուցում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B13. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-6 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողները կարողանան համատեղել տարբեր նյութերի տեխնիկաները և դրանց միջոցով պատկերել բնապատկերների հարաճուն փոփոխությունները, կենդանի և անշունչ առարկաների ստատիկ ու դինամիկ վիճակները, հոգեբանական կերպարները: Կատարել էսյուդներ (նյութի ազատ ընտրություն) պլեներում և բնորդից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա գծանկարի կոնստրուկցիայի ճիշտ օգտագործումը՝ գունանկարի առանձնահատկություններից ելնելով,
2. կկարողանա համատեղել տարբեր նյութերի տեխնիկաները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ դդումով, սենյակային բույսերով, կավե անոթներով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել գունային ճեպանկարներ՝ հակառակ լուսավորվածությամբ բնորդից (Ա4, Ա3, Ա2, խառը տեխնիկա): **Թեմա 3՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ մի քանի պլանով դրված ապակյա անոթներով, տարբեր տոների մուգ ու բաց կտորներով, գունավոր հեղուկով լի շշով (Ա2, ջրաներկ): **Թեմա 4՝** Կատարել ֆիգուրայի գունային ճեպանկարներ (Ա4, Ա3, Ա2, խառը տեխնիկա):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B18. «ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»-4 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել ստեղծագործական աշխատանքների համար ինքնուրույն կատարել ճեպանկարներ և ստեղծել կլոր քանդակներ՝ հենվելով բացառապես մարդու մարմնի անատոմիական կառուցվածքի իմացության վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. լիարժեք կտիրապետի կավի հետ աշխատելու պրոցեսին,
2. կկարողանա կատարել ճեպանկարներ, կոմպոզիցիոն փնտրումներ ստեղծագործական աշխատանքի համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կիսադեմի արտաքանդակում («Հերա»): **Թեմա 2՝** Կիսադեմի արտաքանդակում («Արիստոտել»): **Թեմա 3՝** Ստեղծագործական աշխատանքներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B06. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-6(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել գորգի ավանդական կառուցվածքը՝ էսքիզներ ստեղծելու համար, ծանոթացնել զարդամոտիվների իմաստաբանությանն ու ծագումնաբանությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայկական գորգերի ավանդական կառուցվածքը, գորգադաշտերի իմաստաբանությունը,
2. կճանաչի խորհրդանշական ու գաղափարական նշանակություն ունեցող զարդամոտիվների իմաստաբանական-ազգային ընկալումները,
3. կկարողանա ֆիգուրների և զարդամոտիվների համադրություններով ստեղծել գեղագիտական արժեք ունեցող էսքիզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դեկորատիվ ոճավորված ֆիգուրներով, զարդամոտիվներով սիմվոլիկ գորգերի էսքիզների ստեղծում: **Թեմա 2՝** Գորգի էսքիզների տեխնիկական նկարի ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գրակալների և եկեղեցիների դռների գոյություն ունեցող նմուշներին՝ դրանք նախագծելու և նոր, բարդ թեմատիկ կոմպոզիցիայով նախագծեր ստեղծելու: Սովորեցնել կարևորել դրանց օգտագործման բնագավառներն ու ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա նախագծվող առարկային տալ ճշգրիտ գունային և ծավալային լուծումներ,
2. կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով, աքսիոնոմետրիան և տալ ծավալային լուծում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել թեմատիկ բարդ կոմպոզիցիայով եկեղեցու դուռ: **Թեմա 2՝** Նախագծել թեմատիկ բարդ կոմպոզիցիայով գրակալ՝ կարևորելով նրա գործածական կամ դեկորատիվ հատկությունները և կառուցվածքը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B13. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-6 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստի

Նպատակը.

Ուսանողներին սովորեցնել նյութի վրա իրականացնել իրենց ստեղծած գունային ծավալներով պարզ գոբելենի էսքիզներ: Ուսուցանել գոբելենի տեխնիկայի նրբությունները և առանձնահատկությունները՝ ուշադրություն դարձնելով գունային անցումների նրբություններին, տարբեր որակի թելերի համադրումներին՝ պահպանելու համար մտահղացման ասոցիատիվ տպավորությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի գոբելենի տեխնիկային,
2. կկարողանա համադրել տարբեր որակի և հաստության թելերը,
3. կկարողանա ստեղծել գունային նուրբ անցումներով արտահայտչականություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել գունային ծավալներով պարզ գոբելեն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է կատարել էսքիզներում նախատեսված բոլոր դետալները՝ համաձայն նյութի վրա չափադրման կանոնների, որոնցով հավաքված իրերը կլինեն կենցաղում օգտագործելի, հարմարավետ և ճաշակով ձևավորված:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա պատրաստել դեկորատիվ-կիրառական առարկաներ,
2. կկարողանա պահպանելով համաչափությունները՝ իր նախագծի համաձայն ստեղծել մակետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բուսական, երկրաչափական և թռչնային զարդանախշերով հայելու դեկորատիվ շրջանակ: **Թեմա 2՝** Պատրաստել դեկորատիվ լուծումներով մանկական մահճակալի մակետ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B20. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵՆՆՈԼՈԳԻԱ»-6 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել ոսկերչական քարերի տեսակներին և հատկություններին, մշակման եղանակներին: Կարողանա աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա փայտանյութի տեսակներին, նրանց ֆակտուրային և տեքստուրային,
2. կիմանա փայտի կառուցվածքը և նրա հատկությունները,
3. կկարողանա իր աշխատանքների համար ընտրել հարմար փայտանյութ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փայտի նշանակությունը ժողովրդական տնտեսության մեջ: Փայտի կիրառությունը գեղարվեստական իրերի ստեղծման պրոցեսում: **Թեմա 2՝** Հայկական փորագրությունները փայտի վրա: **Թեմա 3՝** Փայտի կառուցվածքը և նրա փորձարկումը: **Թեմա 4՝** Ծառի հիմնական մասերը և նրանց հումքային նշանակությունը: **Թեմա 5՝** Փայտանյութի մակրոսկոպիկ կառուցվածքը (ենթակեղևաշերտ, տարեկան շերտեր, միջուկային շերտեր): **Թեմա 6՝** Միկրոստրուկտուրա: **Թեմա 7՝** Փայտի ֆիզիկական հատկությունները (գույն, փայլ, խոնավություն, հիդրոսկոպիկություն, չորացում, ջերմային ընդարձակում): **Թեմա 8՝** Քանդակագործության և փորագրության մեջ օգտագործվող սաղարթավոր ծառատեսակների փայտը: **Թեմա 9՝** Էկզոտիկ փայտատեսակները և նրանց օգտագործումը գեղարվեստական գործերում: **Թեմա 10՝** Փայտի գեղարվեստական մշակման տեսակները (խորաքանդակ, հարթաքանդակ, բարձրաքանդակ, կլոր քանդակ, ցանցկեն կամ կտրվածքային, հարթ խորացված կամ գրավիրովկա, համակցված փորագրություն, ինկրուստացիա, ինտարսիա և մարկետրի): **Թեմա 11՝** Փայտի վրա երկրաչափական զարդանախշերի տեսակները: Փորագրություն առանց ֆոնի մաքուր հարթման, ֆոնի մաքուր հարթմամբ, ֆոնի թափանցիկ կտրվածքով, դրվագում: **Թեմա 12՝** Փայտի գունապատում, մոմապատում, լաքապատում, ողորկում կամ հղկում, կենդանի ծառի գունավորումը: Փայտանյութի բրոնզապատումը և ոսկեջրումը: **Թեմա 13՝** Փայտի արատները (ոստեր, ճեղքեր, սնկային վարակում, գունավորվածություն, մեխանիկական և կենսաբանական վնասվածքներ): **Թեմա 14՝** Փայտանյութի ողորկում (ողորկալար փայտանյութի համար, կարմիր փայտի և ընկուզենու ողորկում): **Թեմա 15՝** Նկարների փոխադրումը փայտանյութի վրա (գրավյուրներ և փոխադրանկար): **Թեմա 16՝** Փայտանյութի տեսակները և նրանց օգտագործումը: **Թեմա 17՝** Փայտանյութի թերմիկ և էներգոքիմիական մշակումը և գեղարվեստական գործերի ստեղծումը փայտից:

Թեմա 18՝ Փայտանյութի փորձարկման ընդհանուր սկզբունքները (ստանդարտիզացիա, նմուշների ընտրությունը և ձևերը): **Թեմա 19՝** Փայտանյութի տեխնոլոգիական հատկությունները (կոշտություն, մածուցիկություն, ճկման և կտրման ընդունակություն):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

0202/B28. «XX Դ.ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԱՐՎԵՍԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ XIX-XX դդ. արևմտաեվրոպական և ռուսական գեղարվեստական ուղղությունների /ոճալիզմ, իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ, սիմվոլիզմ, մոդեռն ոճ, էքսպրեսիոնիզմ, կուբիզմ, աբստրակցիոնիզմ, ֆովիզմ, ֆուտուրիզմ, դադաիզմ, սյուր-ռեալիզմ, պոստմոդեռնիզմ/:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի XX դարի արվեստի կարևոր հուշարձանները,
3. կկարողանա ծանոթանալ համաշխարհային հռչակ վայելող արվեստագետների ստեղծագործություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռուսական արվեստը XIX դարի վերջին. ռուս ռեալիստ նկարիչները /պերեդվիժնիկներ/: **Թեմա 2՝** Ֆրանսիական արվեստը XIX դարի վերջին /իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ/: **Թեմա 3՝** XX դարի մոդեռնիստական ուղղությունները /Անրի Մատիս, Պաբլո Պիկասո, Մալվադոր Դալի/: **Թեմա 4՝** Ռուսական արվեստը XIX-XX դդ. սահմանագլխին. /«Ռուս նկարիչների միություն», «Միր իսկուսստվա», «Միությունը և մոդեռնը», «Գոլուբայա Ռոզա», «Բուբնովի վալետ» խմբավորումները, ռուսական ավանգարդը. Վ. Կանդինսկի, Կ. Մալեվիչ, Մ. Շագալ/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները բանավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յու-

րաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B31. «XX Դ. ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել XX դարի հայ արվեստի պատմությանը՝ նպատակ ունենալով ներկայացնել հայ արվեստի զարգացման առանձնահատկությունները դարասկզբից մինչև օրս Հայաստանում և սփյուռքում, ցույց տալ հայ ստեղծագործ մտքի տեղն ու դերը ժամանակաշրջանի արվեստում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա XX դարի հայ արվեստի կարևորագույն ստեղծագործությունները,
2. ծանոթ կլինի XX դարի գեղարվեստական զանազան կենտրոնների գործունեության հետ,
3. պատկերացում կունենա XX դարի հիմնական արվեստագետների ստեղծագործությունների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական արվեստը XIX դ. վերջին և XX դարասկզբին /Հ. Արծաթալանյան, Ս. Աղաջանյան, Փ. Թերլեմեզյան, Ե. Թադևոսյան, Վ. Խոջաբեկյան, Վ. Գայֆեճյան, Գ. Յակուլով, Ե. Ոսկան, Հ. Գյուրջյան/: **Թեմա 2՝** Հայաստանի XX դարի առաջին կեսի արվեստը /Ա. Թամանյան, Մ. Սարյան, Հ. Կոջոյան, Ա. Սարգսյան, Ե. Քոչար, Է. Իսաբեկյան/: **Թեմա 3՝** Հայաստանի XX դարի երկրորդ կեսի արվեստը /Հ. Զարգարյան, Գ. Խանջյան, Մ. Ավետիսյան, Ա. Շիրազ, հայկական գրաֆիկան, գրքային նկարագարողումներն ու պլակատը/: **Թեմա 4՝** Սփյուռքահայ նկարիչներ /Էդգար Շահին, Գառգու, Արշիլ Գորկի, Ռ. Շիշմանյան, Ժանսեն/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները բանավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0401/B07. «ԳԾԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-7 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Գծանկարչության նպատակն է ուսանողին սովորեցնել մարդու մարմնի կառուցվածքն ու համաչափությունները, նրա պլաստիկան՝ տարբեր դիրքերում և շարժման մեջ գտնվելու պահին: Կատարել դիմային մասի մշակում՝ ուշադրություն դարձնելով մարդու ֆիզիկական և հոգեկան վիճակը պատկերող դիմային մկանների պլաստիկային:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ուսումնասիրել և կառուցել մարդու անատոմիական մարմինը.
2. կունենա տոնի, գծի ձևավորված կուլտուրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել բնորդ կամ գիպսե մարմին (գլխի դիմային մասի մշակում): **Թեմա 2՝** Նկարել գիպսե մարմին կամ բնորդ՝ երկրաչափական գծային կառուցմամբ: **Թեմա 3՝** Նկարել գիպսե անատոմիական մարմին (գծային կառուցմամբ): **Թեմա 4՝** Նկարել գիպսե մարմին կամ բնորդ (վերլուծական աշխատանք):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B14. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-7 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել իրականությունը պատկերելու իրենց ուրույն ձեռագիրը, ոճը և վերաբերմունքը՝ որպես արտահայտչամիջոց ընտրելով կազմակերպված և իմաստավորված գույնը, որը տալիս է ոչ միայն իրականության ռեալ գունապատկերը, այլև օժտված է զգայական ներգործության մեծ ուժով: Զարգացնել ուսանողի ինքնուրույն գունազգացողությունը, գույնի և գծի փիլիսոփայությունը, գույնի միջոցով հույզ և տրամադրություն արտահայտելու ընդունակությունը, ձևավորել գեղագիտական բարձր ճաշակ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կերպարվեստի տարբեր տեսակների մասին,
2. կկարողանա գույնը գիծը և գույնը,

3. կկարողանա գույնով արտահայտել ճաշակ, ռիթմ, հույզ և տրամադրություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ փայտե իրերով, գրքերով, թղթերով, ջութակով, թռչնի խրտվիլակով, կարմիր և բաց գույնի երանգներով կտորների ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ ծաղիկներով, սափորով, տնային բույսերով ու կիտրոնով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 3՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե գլխով, երաժշտական գործիքներով (շեփոր, ջութակ, քյամանչա և այլն), բաց մոխրագույն կտորի ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 4՝** Նկարել դեմքի կամ ֆիգուրայի կարճատև ձևափոխություններ (Ա4, Ա3, Ա2, խառը տեխնիկա): **Թեմա 5՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ պատուհանագոգին դրված ափսեով, խնձորով, դանակով, պատուհանից երևացող տեսարանով, վարագույրով կամ բնորդի կիսադեմով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/Յ19. «ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»- 5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել ստեղծագործական աշխատանքը: Ունեցած ձևափոխությունների հիման վրա ստեղծել մեկ կամ մի քանի ֆիգուրներով բոլորաքանդակներ, որտեղ կերևան ուսանողի ծավալային մտածողությունը, գրագետ կոմպոզիցիա ստեղծելու ընդունակությունը և գեղագիտական ճաշակը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կճանաչի քանդակի բոլոր տիպերը և կհասկանա դրանց առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա ինքնուրույն ստեղծագործել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փոքր չափի բոլորաքանդակ: **Թեմա 2՝** Կոմպոզիցիոն բոլորաքանդակ՝ գույզ ֆիգուրներով: **Թեմա 3՝** Ստեղծագործական աշխատանքներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B07. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-7(5կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Ստեղծել ավարտական աշխատանքների նախագծեր՝ ամփոփելով ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները, ճաշակը, թեմատիկ կոմպոզիցիաներ ստեղծելու հնարամտությունը և պահպանելով ազգային-մշակութային ժառանգությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա տվյալ թեմայի լավագույն մեկնաբանման համար ընտրել ռճական-կոմպոզիցիոն արտահայտչամիջոց,
2. կկարողանա թեմային տալ դեկորատիվ մեկնաբանություն,
3. կկարողանա ստեղծել գեղարվեստական բարձր մակարդակի գեղագիտական արժեք ունեցող գործեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բարդ կոմպոզիցիոն կառուցվածքով մեծածավալ թեմատիկ էսքիզների ստեղծում՝ կոնկրետ թեմայի դեկորատիվ մեկնաբանությամբ: **Թեմա 2՝** Ավարտական աշխատանքների նախագծերի ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Ստեղծել ավարտական աշխատանքների նախագծեր՝ ամփոփելով ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները, ճաշակը, թեմատիկ կոմպոզիցիաներ ստեղծելու հնարամտությունը, միաժամանակ պահպանելով ազգային-մշակութային ժառանգությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով, արքիոնոմետրիան, դետալավորել և չափադրել բոլոր դետալները,
2. կկարողանա ստեղծել գեղարվեստական բարձր մակարդակի դեկորատիվ-կիրառական իրերի էսքիզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել փայտե դեկորատիվ լուսամուկներ: **Թեմա 2՝** Ավարտական աշխատանքների նախագծերի ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B14. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-7 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Ուսանողները կարողանան իրականացնել իրենց ստեղծած գորելենների բարդ թեմատիկ էսքիզները: Իմանան տարբեր բարդության էսքիզների ստացման ձևերը, դրանց համաչափությունները պահպանելը, գործվածքի վրա ֆակտուրաներ ստանալու հնարքները: Ստեղծել աշխատանք, որը հնարավորինս մոտ կլինի էսքիզին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի տարբեր բարդության ֆիգուրաների ստացման հնարքներին,
2. կկարողանա ըստ անհրաժեշտության ստեղծել տարբեր ֆակտուրաներ,
3. կկարողանա անհրաժեշտության դեպքում դիմել իմպրովիզացիայի:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել բարդ թեմատիկ գորելեն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ստեղծել ավարտական աշխատանքներ՝ նախագծերից մեկը փոխանցելով նյութի վրա, ընդ որում կարևորելով նյութի ընտրությունը, ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները, կիրառման բնագավառները, կոմպոզիցիայի բարդությունը և մաքրությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա մտահղացումն իրականացնել նյութի վրա,
2. կկարողանա տվյալ աշխատանքի համար ընտրել ճիշտ նյութ և միջոց,
3. կկարողանա ինքնուրույն իրականացնել ավարտական աշխատանքը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատրաստել սպորտային գավաթ: **Թեմա 2՝** Ստեղծել ավարտական աշխատանքների նախատիպերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B21. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵՆՆՈԼՈԳԻԱ»-7 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ լայն իմացություն այն նյութերի վերաբերյալ, որոնց արվեստագետն օգտագործում է աշխատանքի ընթացքում: Նյութերի տեխնոլոգիայի, նրանց տեսակների, հատկությունների և կիրառության բընագավառների վերաբերյալ գիտելիքները կարողանա կիրառել աշխատանքի ժամանակ անհրաժեշտ փայտը, քարը, մետաղը, թելը, սոսինձը, լաքը և ներկը ճիշտ ընտրելու և նրանց հետ աշխատելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ոսկերչական քարերը,
2. կծանոթանա ոսկերչական քարերի հատկություններին և կիրառման բնագավառներին,
3. կկարողանա ոսկերչական քարերն օգտագործել իր աշխատանքներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոսկերչական քարեր: Ոսկերչական քարերի հատկությունները: **Թեմա 2՝** Ոսկերչական քարերի թրաշվածքի տիպերը: **Թեմա 3՝** Ոսկերչական քարերի դասակարգումը A, B, C խմբերի: **Թեմա 4՝** Ադամանդի խմբի քարերը, նրանց հատկությունները, կիրառության բնագավառները: **Թեմա 5՝** Կորունդի խմբի քարերը, նրանց հատկությունները, կիրառության բնագավառները: **Թեմա 6՝** Բերիլի խումբ, նրանց տեսակները, հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 7՝** Օլիվենի խմբի քարեր, նրանց հատկությունները, կիրառության բնագավառները: **Թեմա 8՝** Տոբսոլենի խումբ, նրանց տեսակները, հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 9՝** Նոնաքարի խմբի քարերի հատկությունները և օգտագործման բընագավառները: **Թեմա 10՝** Կվարցի խմբի քարերը, հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 11՝** Օպալի խմբի քարերը, նրանց քիմիական հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 12՝** Օրգանական քարեր, նրանց տեսակները, հատկությունները և կիրառման բնագավառները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

4.2. Կամրնտրական դասընթացներ

0402/B22. «ԲԻՈՆԻԿԱ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Առարկայի ուսուցման նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բնության ձևերին՝ ֆլորայի և ֆաունայի մանրակրկիտ ուրվանկարներ ստեղծելու համար: Կարողանալ ուսումնասիրել մարմինների և ձևագոյացումների առանձնահատկությունները՝ նոր դեկորատիվ էլեմենտներ ստեղծելու համար, հետագայում դրանք ինչպես ինտերյերում և էքստերյերում՝ այնպես էլ կենցաղային առարկաների և հագուստի մեջ կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ուսումնասիրել բնության ձևերը;
2. կկարողանա բնության ձևերը կիրառել իր աշխատանքներում;
3. կտիրապետի ոճավորման տարբեր հնարքների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծանոթացում առարկայի խնդիրներին և նպատակներին: **Թեմա 2՝** Ուսումնասիրել ֆլորայի և ֆաունայի չորս տարբեր ձևեր՝ տերև, ծառ, ծաղիկ, ձուկ, կաթնասուններ, տարբեր կենդանիներ, միջատներ և այլն (ընտրությունն ազատ է): **Թեմա 3՝** Ընտրված ձևերը ոճավորել բնականից մինչև դեկորատիվ և էմբլեմային աստիճան: **Թեմա 4՝** Նկարել բնական կենդանական օբյեկտ՝ սահմանելով ամբողջական տպավորություն ակադեմիական նկարի միջոցով:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված եզրափակիչ ստուգաք, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B24. «ՇՐԻՏ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Առարկայի ուսուցման նպատակն է հայկական տառերը հեռու պահել այլակերպումներից, հաշվի առնելով ժամանակակից տեխնիկական պահանջներն ու հարմարանքները և խուսափելով կրկնություններից, ապահովել էսթե-

տիկական և օպտիկական կողմը, ուսանողներին սովորեցնել տառերի և տառատեսակների կառուցման հիմնական օրենքները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա շրիֆտի կառուցման հատկանիշները և հորինվածքների դաշտը,
2. կծանոթանա հայ ծաղկողների մշակած տառաշարերին և կկարողանա նույնատիպ ոճով ստեղծել իր տառաշարը,
3. կկարողանա ստեղծել գեղարվեստական բարձր մակարդակի ժամանակակից պաստառներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շրիֆտի կառուցման հատկանիշները, հորինվածքի դաշտ: Գրել և գծել հայկական այբուբենի տառատեսակները 3 և 5 շրիֆտով՝ Ա2 ֆորմատի վրա: **Թեմա 2՝** Ստանալ սեփական անվան ծավալային տեսքը հարթության, գույների և գծերի միջոցով՝ Ա3 ֆորմատի վրա: **Թեմա 3՝** Ստեղծել կոմբինացիա հայկական այբուբենի խառը դասավորվածությամբ՝ Ա2 ֆորմատի վրա: **Թեմա 4՝** Ձևավորել անվան առաջին տառերը (լոգոտիպ, բուսական զարդանախշեր, աղվեսատառեր, ստվերներ) և պատրաստել մակետը՝ Ա2 ֆորմատի վրա: **Թեմա 5՝** Բուսական և կենդանական տառատեսակներով գրել որևէ հայկական բանաստեղծություն և ձևավորել պաստառ: **Թեմա 6՝** Կատարել պատճենահանում հայկական միջնադարյան մանրանկարչության գլխատառերից:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված եզրափակիչ ստուգարք, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0401/B20. «ԳՈՒՆԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Առարկայի ուսուցման նպատակն է ուսումնասիրել և բացահայտել գույնի երեվույթը: Ստացած գիտելիքները օգտագործել նկարչական վարպետության և ընդհանուր գեղարվեստական կուլտուրայի բարձրացման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գույնի հատկությունները,
2. կկարողանա աշխատել մեկ գույնի տարբեր տոներով ու երանգներով,
3. կիմանա սպեկտրի գունային հաջորդականությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գունատեսություն առարկան: Գեղանկարչության հիմքերը: **Թեմա 2՝** Ընդհանուր տեղեկություն գույնի մասին: **Թեմա 3՝** Գույնի ֆիզիկական

հիմքը: **Թեմա 4**՝ Գունային սպեկտր (լուսապատկեր): **Թեմա 5**՝ Քրոմատիկ և արոմատիկ գույներ: **Թեմա 6**՝ Գունային շրջան: Բնական գույների շրջանը Գյոթեի եղանակով: **Թեմա 7**՝ Ակտիվ և պասիվ գույներ: **Թեմա 8**՝ Հասկացողություն գույնի ծանրության և թեթևության մասին: **Թեմա 9**՝ Գույների ներդաշնակություն: **Թեմա 10**՝ Գույնի ընկալում: Գույնի ազդեցությունը մարդու վրա: **Թեմա 11**՝ Գույնի հոգեբանական և ֆիզիկական ազդեցությունը երկար օգտագործելու ժամանակ: **Թեմա 12**՝ Լուսաստվեր: Երանգ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված եզրափակիչ ստուգարք, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0101/B28. «ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ հինարար գիտելիքներ համակարգիչների տեխնիկական և ծրագրային ապահովման վերաբերյալ: Սովորեցնել կողմնորոշվել Windows օպերացիոն համակարգում: Ծանոթացնել Microsoft Office կիրառական ծրագրերի փաթեթին, աշխատել կոմպյուտերին՝ որպես սարքային և ծրագրային ամբողջություն, սովորեցնել աշխատել Microsoft Word տեքստային խմբագրով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա Windows XP օպերացիոն համակարգի, Microsoft Office կիրառական փաթեթի հիմնական հնարավորությունները,
2. կիմանա Windows XP օպերացիոն համակարգի միջավայրում, Microsoft Office կիրառական փաթեթի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները,
3. կկարողանա աշխատել Windows XP օպերացիոն համակարգի միջավայրում, Microsoft Office կիրառական ծրագրերով /կուրսային, ավարտական աշխատանքների, ռեֆերատների համակարգչային շարվածք, ձևավորում, խմբագրում և տպում, անհրաժեշտ հաշվարկների կատարում, զեկուցումների համար ներկայացումների ստեղծում և այլն/,
4. կտիրապետի համակարգչից օգտվելու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համակարգչի տարրական կառուցվածքը. պրոցեսոր, հիշասարքեր, ներածման և արտածման սարքեր: Արտաքին սարքեր: Համակարգչի ծրագրային ապահովումը: Հիշողության չափման միավորները: **Թեմա 2**՝ Windows օպերացիոն համակարգը: Նրա ինտերֆեյսը. պատուհաններ, գործիքներ, Desktop, խնդրառության գոտի /Task Bar/: Start գլխավոր մենյու, նրա կառուցվածքը: Windows օպերացիոն համակարգի ստանդարտ ծրագրերը՝ Calculator, NotePad, WordPad, Paint: **Թեմա 3**՝ My Computer, My Documents: Windows Explorer ծրագրի

գիրը: Ֆայլային համակարգը Windows-ում: Ֆայլ, ֆայլի անուն, ֆայլի ճանապարհ: Աշխատանք թղթապանակների և ֆայլերի հետ (թղթապանակների /ֆայլերի/ ստեղծում, տեղափոխում, պատճենում, վերանվանում, հեռացում, փնտրում): My Network Places, Recycle bin: **Թեմա 4** Microsoft Word տեքստային խմբագրի աշխատանքային պատուհանի կառուցվածքը: Տեքստի ներմուծում: Աշխատանք ֆայլերի հետ (ֆայլերի ստեղծում, բեռնավորում, գրանցում, վերանվանում, հեռացում): **Թեմա 5** Formatting պանելի գործիքները: Տառի բնութագրերը (Format >A Font): **Թեմա 6** Աշխատանք Tab-երի հետ: Paragraph, նրա բնութագրերը: **Թեմա 7** Էջի պարամետրերի տեղադրում: Եզրագծերի և ֆոնի տեղադրում՝ Format >Borders & Shadings: **Թեմա 8** Ցուցակներ՝ Format >Bullets and Numbering: Տեքստի բաժանումը սյունների՝ Format >Columns: **Թեմա 9** Տեքստի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Տեքստի գեղարվեստական ձևավորում: Սիմվոլների տեղադրում՝ Insert >Symbol: **Թեմա 10** Փաստաթղթերի նախնական դիտարկում՝ File>Print Preview և սպում՝ File>Print: Տեքստի սխալների ուղղում՝ Tools>Spelling and Grammar: Որոնում, փոխարինում՝ Edit>Replace: Էջին համարների տեղադրում՝ Insert>Page Numbers: **Թեմա 11** WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: **Թեմա 12** Drawing ռեժիմ: Նրա գործիքները: Աշխատանք Autoshapes-երի հետ: **Թեմա 13** Text Box-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: Clip Art: Նկարի տեղադրումը ֆայլից: Նկարի հետ աշխատելու գործիքներ: **Թեմա 14** Paint գրաֆիկական խմբագիրը: Զուգահեռ աշխատանք Paint-ում և Word-ում: **Թեմա 15** Աղյուսակների տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: **Թեմա 16** Ծանոթություն Microsoft Excel ծրագրի հետ: **Թեմա 17** Microsoft Word տեքստային խմբագրի ամփոփում: **Թեմա 18** Աշխատանք բառարանների և թարգմանիչ ծրագրերի հետ: **Թեմա 19** Internet ցանցի կառուցվածքը: Internet Explorer ծրագիրը, նրա պատուհանի կառուցվածքը, գործիքները: Web փաստաթղթերի և նրանց հասցեների (անունների) կառուցվածքը: Web փաստաթղթերի փնտրում: Էլեկտրոնային փոստ՝ E-mail:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

0402/B23. «ԲԻՈՆԻԿԱ»-2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Առարկայի ուսուցման նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել օրգանիզմների ձևակազմության օրինաչափություններին՝ դրանց նմանությամբ արհեստական օբյեկտներ կառուցելու համար: Ուսանողները կարողանան ուսումնասիրել բնության օբյեկտների բնական ձևերը, դրանք մշակել տարբեր ոճերով և այդ ոճավորումներն օգտագործել իրենց էսքիզներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ուսումնասիրել բնության ձևերը;
2. կկարողանա բնության ձևերը կիրառել իր աշխատանքներում;
3. կտիրապետի ոճավորման տարբեր հնարքների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ստեղծել ուրվանկարներ կամ ընդհանրացված ձևեր՝ աստիճանաբար անցնելով գծային պատկերումների: **Թեմա 2՝** Ձևերի դեկորատիվ մեկնաբանում՝ հաշվի առնելով բնօրինակի ֆակտուրան: **Թեմա 3՝** Առարկայի ուրվագծային կամ գեղագրական պատկերում: **Թեմա 4՝** Պատկերի ձևափոխում լակոնիկ գծերի միջոցով (եմբլեմային ոճում) կամ առարկայի պատկերում այլաբանորեն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված եզրափակիչ ստուգարք, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B25. «ԻՆՏԵՐԻԵՆ, ԷՔՍՏԵՐԻԵՆ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հեռանկար կառուցելու մեթոդները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա իր մեջ զարգացնել տարածական մտածողություն,
2. կկարողանա հեռանկարի միջոցով իր ստեղծագործական աշխատանքները դարձնել առավել գրավիչ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հեռանկարի տարրերը: Հեռանկարի առավելությունները: Ուղիղ գծի, հատվածի (7 դիրք) հեռանկարի կառուցումը: **Թեմա 2՝** Հարթ պատկերների (շրջան, եռանկյուն, բազմանկյուն) հեռանկարի կառուցումը: **Թեմա 3՝** Երկրաչափական մարմինների (պրիզմա, բուրգ, կոն, գլան, գունդ) հեռանկարի կառուցումը: **Թեմա 4՝** Երկրաչափական մարմինների համադրումից ստացված կոմպոզիցիաների հեռանկարի կառուցումը: Սովերը հեռանկարում: **Թեմա 5՝** Ինտերիերի (խոհանոց, ճաշասենյակ, աշխատասենյակ և այլն) հեռանկարի կառուցում Դյուրերի եղանակով: Հեռանկարի կառուցման մասշտաբային եղանակը: **Թեմա 6՝** Ուսանողներին հանձնարարել առաջադրանք՝ անհատական տարբերակով:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ ստուգումներ

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումները գրավոր են, յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ ստուգում

Եզրափակիչ ստուգումը բանավոր է, գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0401/B21. «ԳՈՒՆԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Առարկայի ուսուցման նպատակն է ուսումնասիրել և բացահայտել գույնի երևույթը: Ստացած գիտելիքները օգտագործել նկարչական վարպետության և ընդհանուր գեղարվեստական կուլտուրայի բարձրացման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լույսի ազդեցության դերը առարկաների գունավորման վրա,
2. կկարողանա ստեղծել գունային հեռանկար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գույների համադրություն և հակադրություն: Հեռավորության ազդեցությունը գույների վրա: **Թեմա 2՝** Ընկնող և սեփական ստվեր /սպիտակ առարկայի օրինակով/: **Թեմա 3՝** Սառը և տաք գույներ: **Թեմա 4՝** Օդի խտության աստիճանի ազդեցությունը գույնի վրա: **Թեմա 5՝** Գունային հեռանկար: **Թեմա 6՝** Գունային խառնուրդներ: **Թեմա 7՝** Ընկնող և արտացոլվող լույսի գույները: **Թեմա 8՝** Երկրորդական գույներ: **Թեմա 9՝** Կոլորիտ: **Թեմա 10՝** Տարածական հեռանկար:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված եզրափակիչ ստուգարք, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0103/B02. «ԷԿՈԼՈԳԻԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում Էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի, բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծման առաջարկվող եղանակների և կիրառվող մեթոդների ու մոդելների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիա գիտության հիմնական տեսական մոտեցումները, օրենքները, հարցերը,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հարցերի լուծման ոլորտում.
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էկոլոգիայի զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը մյուս գիտությունների համակարգում: Օրգանիզմներ և էկոհամակարգ: Էկոլոգիական հիմնական օրենքները և կանոնները: **Թեմա 2՝** Էկոհամակարգի տարրերը և տրոֆիկ մակարդակները: **Թեմա 3՝** Օրգանիզմների և միջավայրի փոխհարաբերությունը, էկոգործոններ: **Թեմա 4՝** Էներգիան էկոհամակարգերում: Սննդային շղթաներ: Կենսատերկրաքիմիական ցիկլեր: **Թեմա 5՝** Մարդու էկոլոգիա: Շրջակա միջավայր: Մարդածին համակարգեր: **Թեմա 6՝** Բնական պաշարների դասակարգումը: Գլոբալ արտադրություն և քայքայում: **Թեմա 7՝** Շրջակա միջավայրի ոլորտների նկարագրություն: **Թեմա 8՝** Պոպուլյացիոն էկոլոգիա: **Թեմա 9՝** Շրջակա միջավայրի աղտոտվածության հիմնահարցերը: Գլոբալ էկոլոգիական պրոբլեմներ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

0402/B27. «ՊԼԱՍՏԻԿ ԱՆՍՏՈՄԻԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Պլաստիկ անատոմիան ուսումնասիրում է մարդու մարմնի ձևերը, նրա համաչափություններն ինչպես հանգիստ վիճակում, այնպես էլ՝ շարժումների ժամանակ: Առարկայի նպատակն է բավարարել կերպարվեստի պահանջները՝ ստեղծել մարդու ռեալիստական պատկեր, այսինքն նրան ճշգրիտ պատկերել: Նկարիչները և քանդակագործները կկարողանան մարմինը նկարել կամ քանդակել առանց մոդելի՝ հիշողության վրա հիմնվելով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մարդու մարմնի ձևերը և կառուցվածքը,
2. կհասկանա մարդու շարժումների ժամանակ պլաստիկ փոփոխությունների մեխանիզմը և արդյունքները,
3. կկարողանա առանց մոդելի՝ միայն հիշողությամբ քանդակել կամ նկարել մարդու մարմինը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ «Պլաստիկ անատոմիա» առարկան: Ոսկրային համակարգ: Կր-
մախք: **Թեմա 2՝** Կմախքի առանձին մասերի պլաստիկ նշանակությունը (զանգ,
ողնաշար, կրծքավանդակ, ուսագոտի, կոնք, վերին և ստորին ազատ վերջույթ-
ներ): **Թեմա 3՝** Մարմնի ընդհանուր և տարբեր մասերի համաչափությունները:
Թեմա 4՝ Մարմնի ձևերի փոփոխությունները շարժումների ժամանակ: **Թեմա 5՝**
Մկանային համակարգի պլաստիկ նշանակությունը: Մկանների որոշիչ նշանա-
կությունը մարմնի պլաստիկայի և արտաքին ձևերի մեջ: **Թեմա 6՝** Միմիկայի
մկաններ: Նրանց դերը հոգեվիճակների արտահայտման և դեմքի արտահայտու-
թյունների ձևավորման մեջ: **Թեմա 7՝** Իրանի և վերջույթների մկանների պլաստիկ
նշանակությունը: Պարանոցի մկանների պլաստիկ նշանակությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները բանավոր են, յուրաքանչյուրը
գնահատվում է առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Հարցատոմսը պարունա-
կում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1,1,1,1 միավոր: Միա-
վորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:
Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանա-
բար 2,2,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0402/B22. «ՀԵՌԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսուցանել պատկերի կառուցողական առանձնա-
հատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա Դիուրերի մեթոդով համաչափորեն մեծացնել և փոքրացնել
պատկերները,
2. կկարողանա հեռանկարի միջոցով իր աշխատանքների մեջ հասնել առավել
ճշգրտության և արտահայտչականության,
3. կկարողանա իր նկարների մեջ գույնի, տոնի միջոցով ստանալ տարածակա-
նության պատրանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հեռանկար՝ ցանցի մեթոդով (Դիուրերի մեթոդ): **Թեմա 2՝** Հեռա-
նկարչությունը գեղանկարչության մեջ: **Թեմա 3՝** Հեռանկարչությունը գրաֆիկայի
մեջ: **Թեմա 4՝** Հեռանկարչությունը ինտերիերում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 16 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B26. «ԻՆՏԵՐՆԵՐ, ԷՔՍՏԵՐՆԵՐ»-2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել կառուցել հեռանկար՝ էսքիզի, նկարի արտահայտչականությունը մեծացնելու և հարթության վրա պատկերված ծավալները առավել տպավորիչ դարձնելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կառուցել քաղաքաշինության կարևորագույն բաղադրիչները՝ շենքի, փողոցի, թաղամասի հեռանկարը և մակետը,
2. կկարողանա հեռանկարի միջոցով իր ստեղծագործական աշխատանքները դարձնել առավել գրավիչ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հեռանկար կառուցելու սկզբունքները: Հեռանկարի տարրերը և նրանց ճիշտ ընտրությունը: Ուղիղ գծի (հատվածի), հարթ պատկերի հեռանկարի և ստվերի կառուցումը: **Թեմա 2՝** Երկրաչափական մարմինների (պրիզմա, բուրգ, կոն, գլան, գունդ, թոր) նրանց կոմպոզիցիաների հեռանկարի կառուցում: Ստվերը հեռանկարում: **Թեմա 3՝** Տնամերձի, զբոսայգու, պուրակի հեռանկարի կառուցում: **Թեմա 4՝** Սխեմատիկ շենքերի (պատեր, տանիք) հեռանկարի կառուցումը ճարտարապետական եղանակով: Իջեցված պլան: **Թեմա 5՝** Բնակելի տան հեռանկարի կառուցում ճարտարապետական եղանակով: **Թեմա 6՝** Գմբեթավոր շինության (եկեղեցի, աշտարակային շինություն, շենք) հեռանկարի կառուցում ճարտարապետական եղանակով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:

5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐ

5.1. «Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Ուսումնական (ճանաչողական) պրակտիկա –1 (2 կրեդիտ)

2 շաբաթ տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է բնության ձևերի ուսումնասիրությունը: Ուսանողները կարողանան ուսումնասիրել բնության էլեմենտները, դրանց համատեղումները, փոխհարաբերությունները, նույն էլեմենտի տարբեր տարիքային առանձնահատկությունները և կատարեն ճեպանկարներ: Հավաքված նյութերից մշակել և ստեղծել զարդանախշեր կարպետի, գորգի, ասեղնագործության և հեյլունագործության համար:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա արագ ու հմտորեն կատարել ճեպանկարներ,
2. կկարողանա աշխատել տարբեր միջոցներով (մատիտ, կավիճ, ածուխ, սանգինա, գրիչ),
3. կկարողանա ոճավորել ճեպանկարները՝ էսքիզներում օգտագործելու համար:

Ուսումնական պրակտիկա – 2 (2 կրեդիտ)

1 շաբաթ տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնառության ընթացքում ուսանողը կարողանա աշխատել պլեներում՝ սկսելով կարճատև գունային էսյուդներից, աստիճանաբար անցնելով ամբողջական բնանկարների:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ընտրել տարբեր տեխնիկական միջոցներ (ջրաներկ, գուաշ, յուղաներկ) ցանկալի արդյունք ստանալու համար,
2. կկարողանա ուսումնասիրել լույսի ազդեցությունը օբյեկտի վրա օրվա տարբեր ժամերին,
3. կկարողանա ստեղծել բնանկարներ:

Արտադրական պրակտիկա (2 կրեդիտ)

1 շաբաթ տևողությամբ, 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսումնառության ընթացքում ուսանողի ստացած գիտելիքների ստուգումը և դրանց կիրառումը արտադրության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ծանոթանալ արտադրական պրոցեսին՝ գործնականորեն կիրառելով ստացած տեսական, մասնագիտական գիտելիքները,
2. կկարողանա խորացնել ստացած տեսական, մասնագիտական գիտելիքները:

Պետական մասնագիտական քննություն (10 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

Ավարտական աշխատանք (20 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

**ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական օրացույցը
2010 / 2011 ուսումնական տարի**

Աշնանային կիսամյակ

01 սեպտեմբերի 2010թ.-22 հունվարի 2011թ.	
Ուսուցման սկիզբը	01 սեպտեմբերի
1-ին փուլի ընթացիկ ստուգումներ	11 -23 հոկտեմբերի
1-ին փուլի ընթացիկ քննություններ	11-23 հոկտեմբերի
2-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	06-18 դեկտեմբերի
2-րդ փուլի ընթացիկ քննություններ	06-18 դեկտեմբերի
Ստուգարքների հանձնում	22-29 դեկտեմբերի
Ուսուցման ավարտը	25 դեկտեմբերի
Քննաշրջան	07 -28 հունվարի
Զմեռային արձակուրդներ	29 հունվարի-07 փետրվարի

Գարնանային կիսամյակ

08 փետրվարի 2011թ.-30 հունիսի 2011թ.	
Ուսուցման սկիզբը	08 փետրվարի
1-ին փուլի ընթացիկ ստուգումներ	21 մարտի-02 ապրիլի
1-ին փուլի ընթացիկ քննություններ	21 մարտի-02 ապրիլի
2-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	16 -30 մայիսի
2-րդ փուլի ընթացիկ քննություններ	16-30 մայիսի
Կուրսային աշխատանքների և ստուգարքների հանձնում	30 մայիսի-04 հունիսի
Ուսուցման ավարտը	04 հունիսի
Քննաշրջան	06-25 հունիսի
Պետական մասնագիտական քննություն և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն	25 ապրիլի-31 մայիսի
Ամառային արձակուրդներ	30 հունիսի-31 օգոստոսի

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	3
ԲԱԺԻՆ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ.....	5
1. Ընդհանուր դրույթներ.....	6
2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը	6
2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները.....	6
2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները.....	8
2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը	9
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները	9
4. Կրեդիտների հատկացումը.....	10
5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները.....	10
5.1. Բակալավրի ծրագիր.....	10
6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը	11
6.1. Համակարգի հիմնադրույթները	11
6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը	12
6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը.....	15
6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը.....	15
6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը	16
6.6. Ուսման առաջադիմությունը	17
7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը.....	18
8. Դասընթացների տեղեկագիրքը.....	20
9. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը.....	20
9.1. Բակալավրի ծրագիր.....	20
10. Կրեդիտների փոխանցումը	22
11. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը	22
12. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները.....	23
13. Եզրափակիչ դրույթներ.....	23
Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Ծ Ն Ե Ր	24
ԲԱԺԻՆ II. ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	31
<i>Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ</i>	32
1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը.....	33
2. Ծրագրի բովանդակությունը	33
2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս	33
2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս	34
2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս.....	35
2.4. Կրթական այլ մոդուլներ	36
<i>Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ.....</i>	38
1. Տեղեկագրքի նպատակը	39
2. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ	40
2.1. Պարտադիր դասընթացներ.....	40
3. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ.....	48
3.1. Պարտադիր դասընթացներ.....	48

4. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ.....	49
4.1.«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն.....	49
4.2. Կամրնտրական դասընթացներ	93
5. Կրթական այլ մոդուլներ	102
5.1.«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն.....	102
ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական օրացույցը	104